

11te Aarg.

1880.

19de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af R. Thronsen.

31te Mai — 10de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“,

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afværende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Misfioasberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aar i Omflag to Gange om Maanedes (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forskud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: R. Thronsen, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

Successor til
Ferdor Strøm & Co.

N. S. HASSEL

Decorah,
Iowa.

har et fuldstændigt Udvalg af gode Kolonialvarer (Groceries), samt af Slags saltet og røget Fisk. Extra fin norsk Medicintran og andre norske Varer.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Kun dagligdags er al din Dont“. — Eugenotterne som Galeislaver. — Japaneerne. — Den gamle Thepotte. — Brev til Cayard fra en tyrkisk Kadi. — Sofrates's Fængsel og Død. — Strøtanter. — Jøderne i Konstantinopel. — Gaader og Oplysninger. — Blandinger. — Pater Clemens. — Buggejang. — Gustav Wasas Historie. — Prinds Louis Napoleon falden. — Møllen og Bækkene. — Jordflodens Jndre. — Giv Gud Vren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Notitser. — Den gamle Mand og Præsten. — Læsefrugter. — Ved det døde Hav. — Hvad hedde den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washington's Maximer. — Rimbreve fra navnkundige Mænd. — Insjekternes Muskeltørke. — Verdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar. — Til Belysning af en Anekdote, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. lutherisk Folketalender, anmeldt. — Til Professor M. J. Mourad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelblad og Register og sendes portofrit for \$1.00.

R. Thronsen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

En Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

11te Merg.

31te Mai 1880.

10de Hefte.

En ung Piges Historie.

[Af S.]

[Fortsættelse].

Den ene Dag gik som den anden; Lommestofklædet skred rask frem, thi Morgenstunden har Guld i Mund. I Juli fik jeg et kort, rystende Brev fra Minna; det var steet, Hedevig var død. Uden Tidelser var hun slumret hen som et træet Barn. Papiret viste Spor af Lærer, der stod Intet om Rejsen eller deres Planer.

Med hvilken Længsel ventede jeg ikke det næste Brev, men Uge gik efter Uge, der kom intet. En Dag beklagede jeg mig i Amalias Nærværelse.

„Der er kommet Brev til Dem“, udraabte hun. „Frederik bad mig, forleden jeg var inde, at tage det ud med; jeg havde ganske forglemmet det! det ligger vist i min Taske, eller i Hattetasken, eller et andet Sted, jeg husker ikke mere hvor.“

Jeg søgte i Tasken, i Hattetasken og ethvert andet Sted, men forgjæves.

„Det ærgrer mig virkelig, at jeg har forkommet Deres Brev, Mamsel Staal, men jeg finder dog ikke, det er Noget at gjøre saa forfærdeligt Bæsen af. Ulykken er jo ikke uerstattelig; De faar nok snart Brev igjen.“

Jo, Ulykken var stor for mig; jeg skrev og meldte dem Tabet. Hvor længe

wilde det vare, før jeg fik Svar? hvad stod der i det forsvundne Brev? hvilke Bestemmelser havde de truffet?

„Jeg er ikke rask“, sagde Henriette en Morgen. Hun var meget haardsfør og vilde ikke have klaget uden Grund. Jeg følte paa hendes Pande, den brændte; hun havde ondt i Halsen og kunde Intet nyde.

„Tror Oberstinden ikke, at Lægen burde hentes?“

„Det ser jeg ingen Grund til; hun er bestemt rask inden Aften, hvis ikke, kommer han iovermorgen til mig.“

Jeg tog mit Arbejde ind til lille Henny; hun laa taalmodigt i sin Seng og saa kjærligt paa mig. „Gud ske Lov for Dig“, sagde hun.

Næste Dag blev Louise syg; hun græd og klagede sig: jeg gik atter til Oberstinden.

„Maa Doktoren ikke blive hentet?“

„Det er ordentlig latterligt, saadan De forkjæler Børnene; jeg har jo sagt, at han kommer imorgen.“

„De skulde have kaldt mig før“, sagde han næste Dag, efter opmærksomt at have seet paa dem og befølt Pulsken, „det er Mæslinger, her maa uiebliffelig hænges

for Vinduerne.—Maa jeg bede om Skrivemateriale."

"De har naturligvis havt Mæskinger", spurgte Amalia, efter at han var reist.

"Ja."

"Det kunde jeg nok vide, men jeg har ikke havt dem og maa reise ind til Byen."

"Og jeg kan ikke taale alle disse Anstalter", bemærkede Fru Bärenschild, "jeg maa ogsaa tage til Byen."

"Ingen kan tvinge Dem til at blive, Frøken Staal", udraabte Lieutenanten ivrigt, "De reiser ogsaa ind til Byen."

"Her er ikke Tale om Dvang; det vilde være en stor Overvindelse for mig at forlade de kjære, smaa Syge."

"Anderledes kunde De ikke tænke; det burde jeg have vidst. — Jeg haaber ikke, De tiltror mig den Feighed eller Nederdrægtighed at flygte for Sygdommen, men sætter Dem ind i, at jeg kun reiser, fordi Ceremoniellet, dette hjerteløse Hyre, kræver, at jeg maa reise."

"Møblerne og Folkene tage vi naturligvis ind med", bemærkede Oberstinden, "men De skal faa en Vaagekone ud fra Kjøbenhavn."

"Her er Eau de Cologne, maaste den kunde forfriske Børnene, og her er nogle Kalendere og Smaating til at more Dem med."

Jeg var Amalia saa taknemmelig, som om det havde været mine og ikke hendes Gæstende.

Alt, det var meget uhyggeligt i det øde Hus, hvor jeg gik alene omkring. I Hævestuen stod et rundt Bord og nogle Stole; alle de andre Værelser vare tomme. Jeg længtes ret efter Vaagekonen, men da hun kom, tilfredsstillende hun mig ikke, hun havde et ubehageligt Ansigt; Sygepleien var hendes Levebrød, intet videre, det saa jeg strax.

"Jeg er slet ikke for at komme ud paa Landet", sagde hun, "mindst saadant et

affides Sted uden Mandfolk, hvorledes skal det gaa os!"

Madamen gik ud i Haven, undersøgte omhyggeligt Vindueskodderne, rystede paa Hovedet og rokkede derpaa ud i Kjøkkenet for at lave en Taar Kaffe, som hun udtrykte sig.

Sent om Aftenen kom Obersten ridende. Han viste sine Børn den største Kjærlighed; til mig sagde han ved Afsteden: "Lad mig se, Mamsel Staal, at De passer Børnene rigtig godt; De kan være vis paa, at jeg rundelig skal paa-sjønne det."

"Sig dog ikke saadant Noget, Papa!" udraabte Henny med Bestemthed, "den Pleie, Marie giver os, kan ikke betales med Penge."

Obersten saa forundret paa hende og nikkede derpaa til mig, hvilket vist skulde betyde, at han stod ved sit Løfte.

Da Doktor Stub kom næste Gang, saa han sig omkring, og Noget, der ligene Tilfredshed, afmalede sig i hans Ansigt.

"Familien er reist, ser jeg; det fornyer mig, at Alt er overladt til Dem alene, saa vil det dog blive udført med No og Nøiagtighed."

Det var meget haarde Mæskinger, især Hennys, og dog var hun den taalmodigste; hun vilde saa gjerne skaane mig og vækkede mig hderst sjældent om Nætterne. Staffels lille Louise havde ikke den Mandskraft; hun vilde hele Tiden have mig om sig; jeg maatte fortælle hende Historier, synge for hende, trøste hende. Jeg glædede mig over, at Henny dog fik godt af det med det Samme.

"Kom herhen Marie! lad mig faa lidt at drikke; ak, jeg har saa ondt i Halsen! hor, du maa give mig Haanden paa, at du vil blive her inat, og ikke lade den ækle Madame komme herind; uh, jeg er

faa angst for hende, jeg bliver syg, hvis du ikke lover mig det."

Obersten kom daglig ridende for at se til Børnene; Doktor Stub indfandt sig hver Morgen, saa til Patienterne, drak et Glas Vand, som stod i Beredskab til ham i Hæststuen, og tog bort uden flere Ord end høist nødvendigt.

Der var gaaet en ni, ti Dage; Feberen var forbi, og al Fare, der havde virkelig været Fare—overstaaet; jeg laa paa Sofaen og blundede, men blev vækket af Louise.

„Marie, det tordner! Af staa op; hvor skal vi hen! hvor skal vi hen!"

Det blaa Lyn trængte igjennem Sprækkerne paa Vindueskiboderne og fordunklede aldeles den svage Natlampe; det tynde Hus rystede ved hvert Lordenbrag, Stormen tudede i Storfstenen, Bolgerne brusede og sukkede udenfor.

„Marie, hoor skal vi hen! hvor skal vi hen!"

„Ih, Kjære, bliv i Sengen. Du var saa syg, og Vorherre har allerede næsten gjort dig rask, du kan være vis paa, at han ogsaa lader dette gaa over."

I det Samme blev Døren revet op af Baagekonen; hun var bleg som et Lig.

„Verden forgaar", sagde hun, „og det er ikke det Værste; det pusler nede i Haven, det rasler ved Vinduernes; saadant et Veir er som stabt for Lyve og Røvere. O, vi usselige Fruentimre!"

„Det er kun Blæsten, der pusler og rasler med Træernes Grenene."

Lyn i Lyn gif det, Lordenen overdøvede deres Klager.

„Marie", hviskede Henriette, „tror du dog ikke, at Verden virkelig forgaar?"

„Nei, lille Henny, det tror jeg ikke, og jeg ved, at Gud under ingen Omstændigheder vil forlade os. — De maa virkelig ikke tage saadan paa Veir, Madam Olsen, den Lille er hange nok iforveien.

Tro mig, Louise, om et Par Timer er det forbi, og Dagen vil bryde frem smukkere end nogensinde."

„Et Par Timer! af, det kan ste meget inden den Tid. Hvad var det? hørte De ikke noget Trin?"

„Nei, det er kun den voldsomme Regn."

Endelig ved Daggen standsede Uveiret; Solen stod op med sin gamle Pragt, Støvet var skyllet af Blade og Blomster, Alt saa saa fornyget og foraarstigt ud. Jeg indaandede den friske, rensede Luft fra Verandaen, og taltede Gud, der havde holdt sin Haand over os.

Baagekonen var gaaet op paa sit Bærelse; Børnene slumrede; jeg følte mig meget tret, mat og overanstrengt. Jeg tog Plads i en Krog af Sofaen, luffede Dinene og gjennemlevede snart i Drømme den uhyggelige Nat.

Trettende Kapitel.

Da jeg slog Diet op, saa jeg, til min Forbauselse, en høj Stikkelse staa foran mig; i Mørket kunde jeg ikke kjende, hvem det var, men hørte snart paa Stemmen, at det var Geheimeraadinde Trolle.

„Det gjør mig ondt, hvis jeg har vækket Dem."

Hun rakte mig sin Haand; det forekom mig, at den skjælvede lidt.

„Jeg vidste Intet om dette før igaar; lad os gaa her ind."

Da vi kom ind i den luse Hæststue, saa hun stift paa mig.

„Moderen og Søsteren reiste, og De blev!"

„Det er saa rimeligt, da jeg havde haft Sygdommen."

„Er det ogsaa rimeligt, at De blev ladet tilbage næsten alene? er det rimeligt, at Alt her er saa uhyggeligt for Dem som tænkeligt? er det rimeligt, at deres Ungdom og Sundhed blive bortødslede, som

om de slet intet Værd havde? At Gud, jeg forekommer mig næsten som medstyldig, blot fordi jeg hører til Familien. Hvorledes kan dette forsvares for Deres Moder?"

Hun tog mig i sine Arme; det var ikke Donna Grandezza mere, Fornemhedens Skranker vare nedbrudte, hun var lutter Æmhed og Hjerte.

„Føler De Dem ikke syg, mit stakkels Barn? De ser ud, som om De hverken havde faaet Søvn, passende Næring eller frisk Luft; jeg tror næsten, De trænger mest til det Sidste. De skal bestemt føre en liden Tur i min Vogn; imidlertid bliver jeg rolig hos Børnene.“

Hun kastede med høistegne Hænder et Shawl om mine Skuldre, bandt Hatten under Hagen, førte mig ud til Vognen og gav Kudstjenestens Ordre til at føre til Kongsted, og saa strax tilbage. „Begynd lidt langsomt“, sagde hun.

Tjeneren slog Døren i, Kudstjenesten knaldede, og saa hørte vi; det Hele var som en Drom.

Den friske Luft, den uvante Bevægelse overvældede mig; jeg svimlede som i en Gyng; det klare Sollys blændede mine til Mørket vante Øjne. Kaffere og raskere gif det; Landsteder, Haver, Marker og Skove fløi forbi; det var næsten pinligt, og saa følte jeg mig saa liden og ubetydelig, som jeg sad der ene i den elegante Vogn.

„Morgen gjør De det om igjen“, sagde Geheimeraadinden, da jeg kom tilbage, nu tager jeg strax bort og sender derpaa min Kommerjomfru herud, Jomfru Bagge, som du holder saa meget af, Louise: hun kan være om Eder, at Eders kjære Marie kan pleie sig lidt og ret saa hvilet ud.“

Et Par Timer efter kom Jomfru Bagge med en temmelig stor Bagage. Hun var graanet i Tjenesten, og hendes

Ødre frembød et for et træet Sind velgjørende Skue af Ro, Godmodighed, Flegma og Enfold.

Hun bredte en Dug paa Bordet, traaf en Flaske Vin, nogle Østers og en kold Kylling op af en Kurn, og bad mig tage tiltakke med Retterne.“

Skjønt jeg aldeles ikke er en Læstermund, smagte det fortræffeligt, styrkede og gjorde rigtig godt. Det var længe, siden jeg havde faaet et Maaltid berebet af Kjærlighed; i den senere Tid havde jeg levet af Kaffe, eftersom Madame Olsen, der selv foretrak Kaffe for alt Andet, aldrig vilde have Uleilighed med at lave Mad til mig.

Efter endt Maaltid førte Jomfru Bagge mig ovenpaa i et smukt, lustigt Værelse, hvor hun havde redt en indbydende Seng. Jeg blev ganske begejstret ved Synet af den; de blændende hvide, bløde Puder, det grønne Silketæppe, det var et vederkvægende Skue for En, der længe havde ligget paa en haard Sofa. Jomfru Bagge havde bragt Alt med, hun besaa med et tilfreds Blik Arrangementet, luffede Vinduerne og forlod mig.

Jeg havde altsaa Udset til en lang Søvn, ikke forstyrret af Frygt for at Børnene skulde savne Noget, eller af Frygt for, at Louises Ralden ikke skulde kunne vække mig. Træt og mat stod jeg og saa paa Sengen; hvor skulde den smage! Klokken var først sex; jeg kunde sove lige til Morgen; hvor skulde den smage!

„Undskyld, at jeg forstyrrer, Mamsel Staal, men der er en Herre, som vil hilse paa Dem.“

„Er det ikke Obersten? eller maaste Lieutenant Due?“

„Nei, det er en fremmed Herre.“

„Saa maa det ganske bestemt være en Feiltagelse.“

Lidt efter kom hun tilbage. „Han bad

mig sige, at han var Pastor — ja, hvad var det dog."

„D, saa var det vist Skau, en gammel Herre?"

„Det er en ung Herre, men er det ikke det Klogeste, at Mamsellen gaar ned for at tale med han."

Da jeg kom ned i Havestuen, var den Fremmede gaaet ud paa Verandaen; Hatten havde han sat paa Bordet; der var høit sort Flor om den; det greb mig saa underligt. Gjennem Glasdørene kunde jeg se ham; det var en hoi, mørk Mand med et meget tankefuldt Ansigt, et smukt Ansigt, især fra Udtrykkets Side. Jeg havde aldrig seet ham før, thi havde man engang seet ham, kunde man umulig glemme ham.

Jeg sklyttede en Stol for at vække hans Opmærksomhed, og vœblifflig traadte han ind. Det var et besynderligt Blik, han fæstede paa mig.

„Åh, De er ikke rigtig rask!" han greb fortrolig min Haand.

„Jeg ved ikke, hvem jeg har den Fornøielse at tale med?"

„Gustav Bang, men har De da ikke faaet Brevet?"

„Mit sidste Brev gif tabt; har De Efterretninger fra Italien? D, det er dog intet Slemt?"

„Paa ingen Maade, jeg haaber noget Godt. De ser saa fremmed paa mig, og jeg saa bekendt paa Dem; De har allerede en stor Plads i denne Gustav Bangs Hjerte, hvem De aldrig har hørt omtale. Har De heller aldrig hørt Noget om Hedenig Bang?" Det sørgmodige Udtryk paa hans Blande tiltog.

„Åh jo, saa kjender jeg baade Dem og hende; Minna har skrevet saameget om dem."

„Minna har ikke, mærker jeg nok, sør i det forspundne Brev, skrevet Noget, som kan bane Veien for, hvad jeg har at sige;

jeg frygter næsten, at det skal misgaae. Giv mig Deres Haand, Marie, og lov mig at erstatte Minnas Tilkommende den tabte Søster."

Minnas Tilkommende! var det muligt! jeg saa forskende paa ham, men læste Intet uden Godt i hans klare, dybe Øie.

„Ja, je kun paa mig, hun er en Stat, en stor Stat, tør De betro mig hende?"

„D, ja, men bliv ikke vred, om jeg er lidt besynderlig, det kom saa pludseligt; jeg er ganske forvirret. Det stod altsaa i Brevet; jeg kunde i tre Uger have vidst det."

„Lad os sætte os paa Bænken udenfor. Jeg frygter, jeg har forskrækket Dem, De ryster jo, min kjære Marie."

„Hvorledes har Moder det?"

„Meget godt. Vægen har erklæret, at det, hun nu mangler, kan end ikke det herligste Klima give, det er Opfyldelsen af hendes høieste Ønske."

Det var, som om jeg havde kjendt ham længe, og dog var det saa sælsomt. Han talte om sin tabte Søster, han talte om Moder og Minna; det var mig særdeles behageligt at høre, hvor sandt og smukt han opfattede deres Karakterer.

„I Begyndelsen", sagde han, „hebreidede jeg mig næsten at have knyttet Minnas Skjæbne til min og frygtede, at hendes lette, haabefulde Sind skulde lide ved det Alvor, der er min fremherskende Stenring, et Alvor, som skriver sig fra, at jeg hidtil har kjendt mest til Livets Styggeligheder; men nu er jeg kommen til det Resultat, at vi med Guds Hjælp netop vilde være istand til at paavirke hinanden til det Bedre.—Men min kjære Søster, nu vilde vi tale om Dem; jeg finder det høist besynderligt, at De er her saa alene hos de unge Born i det tomme, uhyggelige Hus. De ser selv overanstrengt ud; jeg frygter næsten, at Mo-

ders Anelse, som Minna altid har beleet, dog var begrundet; det er vist samvittighedsløse, slette Folk?"

Der var en Villiekraft i hans mørke Die, som det gjennemskuede hvilede paa mig; jeg kunde ikke stufte eller undgaa ham, men appellerede til hans Godmodighed og bad ham ikke spørge mig mere.

„Denne Bøn er en Indrømmelse af min Formodning. Staffels Marie, hvor skulle vi ikke pleie og forsjæle Dem, naar De først er hos os; De spørger ikke engang naar og hvor.“

„Jeg kan endnu ikke rigtig forstaa det.“

„Først skal De vide hvor.“ Derpaa stildrede han den gammel dags Præstegaard paa Sjyllands Nisthyst; Mostaget med Storfereeden; Dammen med Stengjærdet og Piletræerne; det hundredeaarige Lindetre paa Strænten i Haven; Stien over Lynghoiene forbi Rilden til den nære Skov; og det var saa levende, som om jeg saa det, og Troen paa, at vi virkelig skulde leve sammen der, begyndte at slaa Rod i mit Hjerte.

„Og nu komme vi til naar; de ere allerede paa Rejse; Brylluppet skal holdes hos min eneste Slegtning, en Broder til min afdøde Fader, der er Præst i det Slesvigste, der reise vi To hen og møde de Andre. Den femte September, Professorens Fødselsdag, have vi valgt; han indfinder sig ogsaa. — Men det begynder jo allerede at blive mørkt! jeg maa skynde mig bort; imorgen kommer jeg igjen.“

Og han gik, men jeg forstod det nu; det var ikke længere et fjernt, uvidt Haab; jeg vidste Tiden: den femte September; idag var det den sextende August: „tyve Dage.“

„Naa, det var dog godt han gik, at Mamsellen endelig kan komme iseng.“

„Iseng?“ jeg saa forundret paa hende, „det har jeg slet ikke ifinde, det er mig

umuligt; gaa De til No, Jomfru Bagge, jeg kan ikke.“

„Marie, fortæl mig, hvad det var, det var vist noget Glædeligt, du fortjente noget Glædeligt.“

Jeg fortalte lille Henny Alt; hun klappede i Hænderne, men sagde dog: „saa skulle vi stilles.“ Det gjorde mig ondt midt i min Fryd.

Jomfru Bagge lagde sig onsfider; Børnene sov, jeg listede mig ud i Haven. Maanen seilede paa den klare Himmel; den kastede et zitrende Skjær over Stranden, et sølvagtigt Skin paa Georgiernerne i Haven. Huset saa saa fredeligt ud, jeg tænkte paa den forrige Nat, og min Sjæl var fuld af Andagt.

Da Geheimeraadinde Trolle kom kjørende næste Dag, stod jeg i Døren og tog imod hende.

„Naa, det maa jeg sige“, sagde hun smilende, „en Nats Søvn kan gjøre Underværker.“

Jeg brast i Latter; det var længe, siden jeg havde leet; det lød forunderligt, næsten som det ikke var mig selv, og dog gjorde det saa godt.

Jeg tog hendes Haand og kysjede den. „Om Forladelse, Deres Naade, jeg har slet ikke været iseng.“

Derpaa satte jeg mig paa en Skammel ved hendes Fodder og fortalte hende min Historie. Hun hørte opmærksomt efter; da jeg var færdig, kysjede hun mig paa Panden og sagde:

„Jeg vilde være stolt af at kalde Dem Datter, og dog maa jeg skjænde paa Dem; De har været latterlig bange for at bedrøbe Deres Kjære ved at stifte Plads; De kan ikke forsvare det; havde det været meget længere, tror jeg visseelig, De var bukket under. Nei, De maa ingen Indbendinger gjøre; Henriette har fortalt mig meget, og jeg har selv gennemskuet meget. — Altsaa, Louise Drnflø er Deres

Bleicmoder; jeg har kjendt hende, den smukkeste og mest begavede unge Pige, jeg nogenfinde har seet. At hun havde ægtet en Officier, vidste jeg, men Røgtet sagde, at han havde taget Livet af sig selv, paa Grund af Gjæld, og at hun derpaa mistede Forstanden. Jeg har aldrig haft Tillid til Røgter, men dette var dog virkelig for galt.—Nu vil jeg se at lette Dem for det Æneste, der endnu tynger Sindet, Frygten for at Forsømmelse og Tiden vil nedbryde, hvad De uvisommelig har opbygget i Børnens unge Hjertes. Stol De trygt paa mig, jeg skal tage mig rigtig af dem og værne om Deres Værk.”

Havedøren gik, der kom En. Det var ikke Dberstens haarde, martialke Gang, ikke Lieutenantens Dandssemester-Trin, men raske, mandige Skridt, som løde henover Grusgangen; det maatte være den nye Broders Skridt, og snart stod han i Døren. Geheimeraadinde Trolle modtog ham meget høfligt og venligt, men med sin gamle Anstand, som jeg kjendte saa godt, men som nu var smeltet bort i Forhold til mig.

„Gaa nu ind og tag Tøi paa, min lille Ven, jeg tænker, at Herr Svoger nok vil kjøre en Tur med Dem.”

Da jeg kom ind igjen, truede hun ad mig. „Tag Dem iagt, Mamsel Staal, nu har De faaet Deres Skudsmaal.”

Der sad vi sammen, og det var paa en Gang saa ubegribeligt og saa naturligt. Jeg saa ind i hans mandige og dog saa blide Ansigt, jeg gjorde ham tusinde Spørgsmaal. Det klare, lyse Solstein blændede mig ikke idag; det var ikke lysere end mine Forhaabninger; jeg var ikke ene, forladt, nu Vennen og Broderen sad ved min Side.

Stranden var saa blaa; de hvide Seil paa Skibe og Baade saa saa fornuelige ud; Landstederne med deres Ha-

ver vare saa pyntelige; Skoven havde aldrig været grønnere; og af og til fik man et Glimt af Markter med travle Høstfolk; de smaa Grise løb over Veien; Kildebøgnene rullede forbi; overalt saa man glade Ansigter; inde i Hjertet sang jeg:

Deilig er Jorden,
Prægtig er Guds Himmel,
Skjøn er Sjælens Pilegrimsang.

Men hvem var det, som red der? af, det var jo min kjære Lieutenant Frederik. Jeg nikkede til ham; han hilste ikke igjen, saa forbausset var han, men blev ved at stirre efter os. Og det var virkelig ogsaa et Syn, der kunde forvandle ham til en Salkstøtte, at se mig kjøre i Geheimeraadinde Trolles Vogn med en fremmed Herre.

Gustav talte hjerteligt og anerkjendende om Christian Drnklo.

„Hvad synes Minnas Onkel egentlig om Partiet?” spurgte jeg.

Han lo, og jeg iagttog, hvor smukt Smilet klæder et alvorligt Ansigt.

„Det er et meget passende Parti for hendes Faders Datter. Desuden beroligede det ham, tror jeg, at vide hende uigjensaldelig bundet.”

„De stol adlyde mig, som om De var et lidet Barn”, sagde Geheimeraadinden, da vi kom hjem, „først drikker De denne Bouillon, og saa gaar De iseng.”

„Nei, det maa De ikke forlange! jeg kan ikke sove den skjønne, klare, lyse Dag bort.”

„De kan, og De skal. Gaa nu strax iseng; Jomfru Bagge maa ikke vige fra Dem, for De sover. Vær et lydigt Barn og bed Godnat, nu fjører Pastoren og jeg bort.”

Jeg troede, det var mig umuligt at sove, men da jeg havde ligget noget og betragtet Jomfru Bagge, der sad ved Vinduet i usforstyrret Sindsro og strif-

fedde, luffede mine Dine sig ubillkaarligt, og jeg slumrede ind ved den sagte, ensformige Lyd af hendes Strikkepinder.

Da jeg vaagnede, var det Morgen; jeg havde sovet sytten Timer itræk og følte mig ubeskrivelig styrket. I en Fart klædte jeg mig paa og løb ned i Haven, medens det sang og klang for mig: atten Dage, kun atten Dage.

Jeg plukkede en hel Del Blomster, gav Henriette og Louise hver en Buket og lagde en ved Doktorens Glas, uden ret at tænke over, hvad jeg gjorde.

Da han kom, gav han Børnene Lov til at staa lidt op; derpaa vendte han sig til mig:

„Hvem har lagt Blomsterne ved mit Glas?“

Det var for mig, som om jeg havde begaaet en Forbrydelse; jeg var nærved at bede ham om Forladelse.

„Jeg har rigtignok lagt dem, De maa undskylde, jeg var saa glad.“

„Ethvert Overmaal af Glæde og Bedrøvelse“, svarede han flegmatisk, „anser jeg for en Slags Sygelighed.“

Alligevel saa jeg til min Forundring, at han fæstede Buketten i sit Knaphul og førte bort med den.

Kængere hen paa Eftermiddagen kom

Geheimeraadinden med Gustav; de saae temmelig alvorlige ud.

„Hun kan ligesaagodt høre det først som sidst“, sagde han. Det lagde sig koldt om mit Hjerte.

„Bliv ikke bange, det er ingen Ulykke, skønt unægtelig noget Ubehageligt. Jeg har været hos Oberstens, og de nægte rent ud, at lade Dem rejse før første Oktober. De holde sig til, at der skal siges op inden Midten af Maanedens; om en Uden i Deres Sted ville de intet høre. Det gjør mig hjertelig ondt, men jeg frygter, De maa finde Dem deri.“

„Saa er det bedst, at Brylluppet udsættes“, sagde Gustav.

„Nei, paa ingen Maade, jeg vil være langt lettere og gladere, naar jeg ved, at det er skeet, naar jeg kan tænke mig dem Alle i god Ro i Hjemmet.“

„Det er en bitter Skuffelse! hvad skal jeg sige, naar jeg kommer alene?“

„Hvad De skal sige Moder, ved jeg ikke; Minna behøver de blot at fortælle, at Oberstens paa ingen Maade vilde undvære mig; jeg er vis paa, at hun vil udlægge det paa den mest smigrende Maade.“

Vi lo Begge, men mit Hjerte var tungt; atter Opjættelse! Maalet forekom mig fjernt. Treogfyrrgetyve Dage, tænkte jeg.

(Sluttes i næste Hefte.)

Nogle Optegnelser fra et Ophold paa Madeira.

[Fortættelse]

Den er yderlig fattig paa Dyr; af giftige fandtes kun Edderfoppen Tarantella. Dens Bid skal forarsage saa mange Rystninger i Legemet, at man ikke kan holde sig rolig, derfor skal den have faaet Navn efter en spansk Dands.

Naturen faar vist ikke let det alvor-

fulde, hvitidelige og storartede Præg i Syden, som den kan have herhjemme; der er alt mere let, smilende og oplivende. Selv Himlen er mere ren blaa, og næsten altid klar, undtager i Regntiden.

Som Naturen, saa ogsaa Folket, let glad og fornøiet; altid artige og venlige.

naar man henvendte sig til dem, glade i en liden Spøg og glade i Sang. Ofte saa man hele Flokke af Landsfolk komme til Byen, Pigerne i sine brogede Nationaldragter, Gutterne i skinnende hvide Klæder, altid med en Musikant i Spidsen syngende og spillende paa deres Nationalinstrument Manchete, mest lig en liden Guitarre.

Men uagtet al denne oplivende Skjønhed i Drigvelserne føler man dog et Savn. Her er altid det samme og det samme, ingen Overgang fra den ene Aarstid til den anden. Temmelig betegnende er det, at de ingen Benaevnelse have for Høst og Vaar; man har kun Vinter og Sommer. Til enhver Tid var der Træer, som stode uden Blade og havde sin Hviletid, men samtidig andre, som stode grønne, nogle i Blomst, andre med Frugt; dog var den største Flor i Februar og Marts. Man saa ikke der, saaledes som hjemme i Norge, alt vækkes op til nyt Liv, og heller ikke havde Naturen den Frihed over sig, som i nordlige Egne.

Wig forekom Madeira som et overordentlig smukt Bur, men dog et Bur vel tilgittret og afstengt fra den ydre Verden ved det store Atlanterhav. Hvor kunde ikke netop Havet vække en usigelig Længsel efter at kunne høre Bingerne og slippe langt bort! Heller ikke inden Den havde man Udgang til at røre sig langt; paa alle Kanter stode Fjeldene som Stængsel. Baade vare Veiene temmelig ufremkommelige, saa man enten maatte vandre paa Fod eller bæres, — Hamock, en Hængematte baaret paa en Stang af to Mænd, var et meget almindeligt Befordringsmiddel paa Madeira — og desuden vare saadanne Ture meget farlige for Syge, da Luften i Fjeldene var meget foldere. Mange paadrog sig alvorlige Forskjølelser, Blodsputning og endog Døden ved

saadanne Udflugter. I selve Funchal falder aldrig Sne, men man kan undertide se den i Fjeldene, dog heller ikke her ligger den længe.

Der var temmelig mange Fremmede paa Madeira de Aar, vi vare der, dog tror jeg nok, Sogningen var noget i Aftagende. Af Landsmænd var der ved vor Ankomst kun en fra Broderlandet, gamle Baron H.; han opsogte os strax i Hotellet og tog sig siden af os paa det venligste under hele vort Ophold. Der var forresten Syge fra alle Kanter, mest Engelske og Tydske.

Af Landsmandskabet udvides, jo længere man kommer fra sit Fædreland, mærkede vi snart; thi her betragtedes alle Nordboer som Landsmænd. Men da en Dag en Dame kom paa Visit til os og sagde, at hun var fra Petersburg og vilde gjerne paa Grund af Landsmandskabet hilse paa os, da syntes vi, det gif vel vidt; vi havde den største Lyst til at protestere, og i vort Hjerte onskede vi, at aldrig den Dag maatte komme, at Russerne med Rette kaldte os Landsmænd. Det viste sig snart, at den venlige Dame ikke var Russer, men Finkænderinde, og at hun talte sit Barndomsprog Svensk meget flydende.

Uden egentlig at være nogen dannet Dame havde dog Fru R. ved et omverlende Liv og mange forskjellige Opholdssteder tilegnet sig en hel Mængde Sprog. Hun talte: Svensk, Finsk, Estlandsk, Russisk og Tydskt flydende, kunde ogsaa meget let gjøre sig forstaaelig i Fransk, Italiensk, Portugisisk og tildels Engelsk. Hendes Mænd var tydskt af Fødsel, men nu bosat Kjøbmand og Fabrikeier i Petersburg. I de senere Aar havde de reist meget i Syden paa Grund af hans svage Helbred, og nu tilbragte de den anden Vinter paa Madeira. De vare rige og bornløse Folk.

Fru R. var et overordentlig godgjø-

rende Menneſte, hun gav gjerne til Fattige og med Glæde. Hendes Uddeling var rent ſtorartet; for ikke at have den idelige Ringen paa Porten, havde hun beſtemt en vis Dag i Maanedens. Jeg mindes en ſaadan Uddelingsdag; Tjeneren kom over for at hente mig—vi boede nemlig den anden Vinter ligeoverfor hinanden—men der var ſaadan Strimmel af Halte, Krøblinger og Fattige, at Gaden var tætpacked langt nedover, og Tjeneren maatte bane Vej for at ſlippe mig frem. I det Porten aabnedes, vilde enhver trykke ſig frem for at ſlippe ind, og en Mand uden Ben og med forkroblede Hænder, ſom havde taget Plads lige ved Indgangen, benyttede Dieblikket og rullede ſig ind, da Porten aabnedes; den beſtemte Tid var dog endnu ikke kommet, ſaa Tjeneren rullede ham ud igjen. Den Dag uddelte hun mange Dollars, men en ſtor Del af de Fattige gav hende liden Tak til Gjengjæld.

„Jag har et ofantligt godt hjarta“, ſagde hun om ſig ſelv, og hun havde paa en Maade Ret. Hun blev let rørt ved Andres Nød, og handlede hun ſaa i Dieblikkets Stenning, kunde hun give med ſulde Hænder og ofte gjøre, hvad ikke mange vilde gjort hende efter. Men ſnar til det Gode, var hun ogſaa ſnar til Bredde; mod ſine Tjenere kunde hun være heftig og opfarende og behandle dem aldeles paa ruſſiſk Maner. Forſaa de ſig, ſaa Afſked, ingen Bardon: det hændte ſig, at hun ſtiſtede Tjener flere Gange i Ugen, og at hun ſtod afene med Middagen, fordi hun jog ſin Skot bort.

Fru K. var af de Menneſter, ſom altid oplevede noget, og hun havde mangt et Rejſeeventyr at fortælle. Et maa jeg her gjengive, da det er temmelig betegnende for hende:

Hun reifte i Schweiz med ſin Mand og kom til en liden Landsby, I det hun

reifer gjennem Gaderne, ſer hun i et Vindu høit oppe en ung vakker Kvinde, der ſaa bleg og lidende ud. Strax var hendes varme Hjerte bevæget og hun tænker: „Jeg vil gjøre noget Godt mod denne Kvinde.“ Hun mærkede ſig Huſet, og efter Middagen, da hendes Mand hvilede, gif hun ud for at opſøge hende. Hun finder Huſet, gaar ind og famler ſig frem opad en mørk Trappe. Her ſtaar hun et Dieblik raadvild, da det er hende umuligt i Mørket at opdage nogen Dør; dog famler hun ſig fremdeles videre og finder en Aabning; her træder hun ind og — styrter med det ſamme gjennem en aaben Luge lige ned i anden Etage; det brøſtfældige Gulv giver efter, og endnu dybere falder hun lige ned i Kjælderen.

Folkene i Huſet høre Støien og ile til. „Tyve ere brudte ind, hoor er Tyven“, raabes der, og der blev en Løben og Sægen; forſt langt om længe faldt man paa at ſøge i Kjælderen. Her laa Fru K. fremdeles og kunde ikke reiſe ſig, da hun havde forſlaaet ſit Ben ſlemt. Hele Landsbhyen var imidlertid kommet paa Benene, og medens hun nu blev hjulpet op og efter Begjering ført til Hotellet, raabtes der efter hende: „Tyven, Tyven“. At hendes Mand blev forbauſet ved at ſaa ſin Huſtru hjem paa den Maade, kan enhver forſtaa. Ankommet til Hotellet, vendte hun ſig om til Folket og foreſtillede dem, hvor ilde de havde behandlet en fremmed Dame, der var gaet ud iblandt dem, for at gjøre Godt; men nu holdt hun ogſaa ſine Gaver tilbage.

Skjønt Venet ſmertede meget, forſåtte de dog Reiſen, men ſnart blev det ſaa ſlemt, at de i en By maatte ſtandſe og ſøge Læge. Denne erklærede, at der vilde gaa lang Tid hen, inden hun kunde gaa paa ſit Ben og raadede til at anſtaffe Krykke. Da paa denne Maade en fort-

fat Reise i Schweiz vilde være hderst besværlig, vendte de efter nogle Dages Forløb den samme Vej tilbage. Da Folket i Landsbhen hørte, at den fremmede Dame var kommet hys tilbage, samledes de atter udenfor Hotellet, men nu for at bevidne hende sin Deltagelse.

Fru K. var meget modtagelig for religiøse Indtryk; ved Guds Ords Hørelse eller Læsning kunde hun hensthyde i Taa- rer og finde det saa „hjusligt“. Tillige havde hun en fast Tro og Tillid til, at Gud styrede Alt til det Bedste for hende; hun kunde fortælle mange Exempler paa, hvorledes hun tydelig havde seet Guds Finger i mange Tilskikkelser, og ofte havde hun erfaret forunderlige Bøn- hørser. Hun kunde have saa inderlig gode Stunder i Bøn til Gud, sagde hun, og dog maatte jeg ofte spørge, er ikke hele denne Religiositet ogsaa en Stemning? Noget Kamp mod Synden kjendte hun ikke til. „Jeg ved ikke, hvordan jeg skal kæmpe“, sagde hun undertiden, „jeg kan Intet gjøre selv, Gud maa gjøre Alt“, og dermed slog hun sig til Ro.

Efter som hendes Mand's Sygdom tiltog, og hans Tilstand forværredes, taledede hun ofte med ham om religiøse Ting, og undertiden knelede de sammen i Bøn til Gud. Da nogle Tyfser engang kom til hende og sagde: „De maa hindre Deres Mand i at beskæftige sig saa meget med religiøse Ting, han skader sin Helbred derved og kan forforste sit Liv“, svarede hun: „Jeg tror ikke, at et Mennekses Helbred bliver forværret af at læse i Guds Ord, men selv om det var Tilfældet, saa er det bedre at have en frelst Sjæl i Evighed, end om Livet herne- de bliver nogle Dage længere.“ Dette fandt naturligtvis Tydserne at være en sær- merist og besynderlig Tale. Der var i det hele taget ofte smaa Konflikter mellem hende og Tydserne, saa hun trak sig mere

og mere tilbage fra dem; den foregaende Vinter havde det været hendes Fornøi- else at over straae Alle i elegante Toiletter, nu levede hun meget stille.

Saadan var Fru K., hos hvem jeg efterhaanden blev en daglig Gæst og snart var som Barn i Huset. Med Taknem- melighed vil jeg altid mindes den varme Kjærlighed, hvormed jeg her i det frem- mede Land blev mødt baade af hende og hendes Mand.

Da det var i Begyndelsen af Decem- ber, vi ankom til Madeira, stundede alt- saa Julen snart til; men hvor underligt var det ikke at skulle feire Jul, medens alt omkring os var Sommer og desuden midt i et katolsk Land! Dette sidste min- dedes vi idelig om, og det kunde ret lægge sig trykkende paa Sindet. Katholikerne udtrykte sin Fromhed paa mange under- lige Maader. Saaledes hørte vi om Søndagen lige fra Kl. 7 om Morgenen til Middag den lystigste Dansemusik blive spillet udenfor en Kirke i Nærheden af vor Bolig. Det var et stort Savn, at der ingen lutherisk Gudstjeneste var; hvor længedes jeg ikke efter atter at bi- vaane en saadan og efter at kunne nyde Nadveren! Jeg omtalte dette for vor snille gamle Baron, og han lovede at følge mig i den engelske Kirke. Uventet fik jeg ogsaa Anledning til at nyde Sa- kramentet.

En Morgen tidlig kom Baronen ri- dende op for at sige mig, at jeg nu kunde saa gaa til Alters sammen med to unge svenske Landsmænd, hvis jeg strax kunde følge med ud paa Landet, hvor de boede. Jeg gjorde mig hurtig færdig og spadse- rede ned til Byen, hvor jeg tog en Bal- dakin og to Bærere, og saa drog vi ud over Landet, idet Baronen red ved Siden. For første Gang saa jeg nu lidt grøn Mark; inde ved Byen var nemlig hver liden Plet dyrket, thi af Jord var der

ikke nogen Overflod, som rimelig kan være paa en Klippe. Derfor var et Gravsted meget kostbart især paa den engelske Kirkegaard, hvor man ikke gravede Gravene op igjen. Paa den katolske Kirkegaard maatte et Gravsted kjøbes paaany hvert femte Aar, og der fortaltes, at for de Fattige benyttedes den samme Grav til mange; man førte Liget derhen i Kiste, men paa Kirkegaarden toges det op og lagdes lige ned i Graven; her dækkedes det med et tyndt Lag Jord, indtil et nyt Lig blev lagt ovenpaa, og paa denne Maade fyldtes Graven med flere Lig.

De to sønste Herrer, vi reiste ud til, vare ganske unge og nyelig ankomne, og nu laa allerede den ene for Døden. Den engelske Præst Mr. D'Orsen havde lovet at meddele dem Sakramentet, men saa ogsaa gjerne, at nogle af deres Bekjendte deltog deri; foruden os havde tillige Hr. R. indfundet sig. Det eneste Spørgsmaal Præsten gjorde os, var om vi bekjendte os til de tre Troesartikler, saaledes som de staa i den engelske Bønnebog; enhver, som gjorde det, turde han stede til Nadveren. Efter at han først havde været alene inde hos de to Syge, bleve vi kaldte ind. Den Døende saa ud, som han ikke havde mange Timer igjen, og heller ikke hans Ven, som sad sammenkrøben i et Sofahjørne, saa ud til at kunne leve længe.

Forretningen udførtes paa Lydst; først knelede Alle til Bøn, saa læstes Syndsbejdelsen, hvorpaa Præsten tilføjede Syndsforladelse til alle uden Haandspaalæggelse. Vin og Brød blev af Præsten rakt os i Haanden med de Ord: „Modtag dette til en Grindring om Kristi Lidelse og Død og vær taknemlig!“ I mine Øren lød tydelig de Ord: „Dette er Jesu sande Legeme, dette er Jesu sande Blod.“

Jeg syntes det Hele udførtes for hurtigt; der var ikke den Høitidelighed over Handlingen som herhjemme, og jeg savnede tillige Salmesangen. Samme Indtryk af Skyndsomhed havde jeg ogsaa i den engelske Kirke, og den Følelse spandt heller ikke senere, da jeg fik mere Døelse i Sproget; men jeg ønskede ofte, at vi havde lidt af deres rige Liturgi.

Dagen efter døde den unge Mand, han var en Enkes eneste Søn, og tre Uger efter døde Vennen. Saaledes kom mange derned kun for at finde en Grav. Marfagen var vist for en stor Del den, at man greb til en Reise til Syden som en sidste Tilflugt og derfor kom for sent; skulde dei være til noget Gavn, maatte man komme i Sygdommens første Stadium og ikke i dens sidste.

Det var ofte trist og nedslaaende, naar man gik paa Gaden, idelig at høre denne hule Hoste, og at møde den ene Syge efter den anden; og desværre var der vist mange, som slet ikke tænkte paa Sjæls Frelse. Præsten D'Orsen fortalte et ryfende Exempel:

Han hørte, at en Lydster var alvorlig syg, og da der ingen luthersk Præst var, fandt han, at det var hans Pligt at gaa til ham. I det han kom ind, blev han mødt med de Ord: „Jeg trænger ikke til nogen Præst, thi jeg tror ikke, at der er nogen Gud.“ For at berolige sit Sind, vilde den Syge nu tage sig en Tur; han lod Bæreren komme med hans Hammock (Hængematte), og de bare ham ud, men en kort Stund efter bare de ham hjem — som Lig.

Det var mig ofte paafaldende at bemærke det Nag, som de Indfødte paa Den syntes at have til Englænderne. En Dag blev en liden engelsk Gut rent mishandlet af Gade-Gutterne, blot fordi han var Englænder. Og dog havde Den Englænderne meget at takke for.

Foruden det tidligere omtalte Veianlæg var ogsaa Vandledningen deres Bærk. Det var et storartet Anlæg, der ledede Vandet høit oppe fra Fjeldet og ikke alene forsynede Funchal med det nødvendige Drifkevand, men ogsaa vandede Haverne i den lange Tørketid om Sommeren. Vandet betaltes pr. Time, og lededes da ind i Haverne, saa der var en fuldstændig Overspømmelse. Vi vaagne undertiden om Natten af Susen og Brusen ude i vor Have og havde da vor Bært mistænkt for, at han stjal Vandet; thi Erklighed var ikke Madeirasolkets Dyd.

Pæresten D'Orsej fortalte os ofte, at man paa Zen var forbitret paa ham, fordi han havde uddelt Bibler til nogle, som kom og begjærede dem. Det var Katholikernes egen Udgave af Bibelen, saa de havde ingen Ret til at anklage ham; ikke desto mindre vare de portugisiske Aviser fulde af ophidsende Artikler imod ham, og han kunde hver Dag vente en Arrestordre. Han blev ganske bleg og mager i denne Tid og saa medtaget ud. D'Orsej var en meget nidkær Mand, men der var noget rastløst og uroligt over ham. Stormen mod ham lagde sig dog, og da den var over, reiste han tilbage til England.

„Hvad er Grunden til det Nag, Portugiserne her synes at bære til Englænderne?“ spurgte jeg engang den engelske Miss G.

„Sjender De ikke det?“ har De ikke hørt om den Vækkelse, som var her paa Zen for en Del Aar siden, fornemmelig bevirket ved Dr. Cally?“

Nu fortalte hun en hel Del herom, senere laante hun mig ogsaa Pæresten Hewitsons Levnet, hvori jeg læste derom, men inden jeg gaar over til i Korthed at berette om denne Vækkelse, maa jeg først fortælle lidt om Miss G.

Mellem alt det aandelige Mørke paa

Madeira, staar Billedet af denne elskelige Korsdragerinde som en klart lysende Stjerne.

Vor Berts Datter fortalte os oftere om en engelsk Dame, der boede i Dvin-taen ved Siden af os med sin eneste Datter, der var meget sly og bestandig laa tilfængs. Naar jeg spadserede i Haven og saa op til deres Vinduer, maatte jeg saa ofte tænke paa den stakkels syge Dame, og ønskede da, at hun maatte kjende Jesus som sin Frelser og have Trøst og Glæde i ham; mangen Gang formede Duffet sig til Bøn for hende og tillige, at Gud maatte føre mig sammen med hende, der som hun var en troende Kristen; thi aldrig har jeg saaledes følt Trangen til de „Troendes Samfund“, som da jeg stod alene blandt Fremmede. — En Dag ringer det paa Porten, og en gammel venlig Dame med et ualmindelig mildt ærværdigt Ydre traadte ind til os. Det var Mrs. G., som gjerne vilde hilse paa os, da vi vare saa nære Naboer. Der blev nu verlet nogle Visitter, uden at vi traf hinanden hjemme, men en Dag, som vi atter gjorde et Forsøg, fik jeg Hilsen fra Miss G., at hun gjerne vilde se mig. Glad og forventningsfuld fulgte jeg med Pigen, som førte mig ind til hende, hvem jeg havde tænkt saa meget paa. Ak hvilket strøbeligt Legeme! Der laa hun mager og aspillet, ganske sammentruffet, da hun ikke kunde rette sine Ben, en sand Lazarus; alt Liv syntes koncentreret i de store Dine med det milde venlige Udtryk; det syntes, som om her kun var Aand og ikke Legeme. Det var umuligt andet end ved første Blik at saa den hjerteligste Deltagelse for hende. „Er det ikke tungt at ligge saaledes Dag efter Dag, bliver ikke Tiden lang?“ spurgte jeg. „O nei“, svarede hun, „jeg møder saa megen Venlighed af alle“, og vedblev hun med et inderligt Blik op mod Himlen, „saa er

der daglig saa megen Barmhertighed, Naade og Velsignelse derovenfra." Jeg kan ikke sige, hvilken Glæde jeg folte ved disse Ord.

„Jeg læste idag“, fortsatte hun, „at hvor stor vor Lidelse end er, hvor tung vor Skjæbne end kan være, saa ville vi dog altid finde, at vi har noget at takke for, og saaledes er det ogsaa med mig.“

Fuld af Lov og Tak til Herren, med et glad og freidigt Sind fandt jeg hende altid senere, men ofte var hun saa lidende, at der kunde gaa længere Tid hen, hvor jeg ikke fik se hende. Altid bragte man noget Godt med ud, naar man forlod hende; hun dvælede saa lidet ved sig selv og sine egne Lidelser, men var fuld af varm Deltagelse for andre. Hvor smaa bleve ikke mine Tryk, Trængsler tør jeg ikke kalde dem, naar jeg saa paa hende! Hvor mangen velsignet Stund fik jeg ikke tilbringe ved hendes Sygeleie!

Kun en eneste Gang saa jeg hende modfalden, da var hun selv overordentlig lidende, og nu var ogsaa hendes Moder bleven syg. Med Taarer udbrød hun: „Hvorledes skal det gaa mig, om jeg mister min Moder!“ Da vovede jeg at trøste hende med den tillidsfulde Forsikring: „D nei, Gud tager ikke Deres Moder bort, han ser, at De trænger til hende, og han vil ikke tage hende fra Dem.“ Hun fik ogsaa beholde sin Moder den Tid, hun havde igjen at lide.

Naar man saa det milde rolige Udtryk i gamle Mrs. G.'s Ansigt, kunde man næsten fristes til at tro, at hun ikke kunde have kjendt meget til Livets Sorger, og dog var hun prøvet som faa. „At Gud hører Bønner, det har jeg mange Beviser paa“, sagde hun engang i en Samtale, „jeg maa fortælle Dem et Exempel, hen- tet af min egen Livserfaring. Jeg har været rig paa Børn; da jeg for 12 Aar siden drog herud med min Datter for at

tilbringe nogle Maaneder her, havde jeg mange livde; Maanederne blev til 12 lange Aar, og i denne Tid har Herren taget det ene Barn efter det andet. Han saa, at jeg hang for meget ved dem, og saa maatte han tage dem, ellers havde jeg kanske ikke nu selv havt Lust til at fare herfra. Jeg havde endnu en Datter, en Tvillingsofter af denne, hende mistede jeg i hendes 15de Aar. Denne var 18 Aar, da vi reiste herud. En Søn blev dræbt i Indien, en Anden var syg ved vor Afreise og døde kort efter, en tredje var paa Rejse hid til Madeira for et Par Aar siden for at besøge os, men han falder overbord og drufter. Men det er egentlig min ældste Søn jeg vil fortælle om. Da jeg for tolv Aar siden forlod England, var han et retskaffent Mennekte, som vidste det Rette, men var tankeløs og letfindig. Nogle Aar senere gifter han sig med en Pige af ringere Stand, hun var dog en dydig Pige, men han burde ikke have ført en saadan ind i Familien. Han levede ikke lykkelig med hende, og forlod hende efter en Tids Forløb og udskeiede nu forførdeligt. Han sank meget dybt, blev tilsidst farlig syg og led nu Mangel paa alt. Han havde imidlertid en Kusine, min Datters bedste Veninde, som led af samme Sygdom som hende og havde holdt Sengen i 10 Aar. Hun underrettede mig om hans ynkkelige Tilstand, og gennem hende sendte jeg ham, hvad han behøvede. Da hun ikke boede paa samme Sted som han, sendte hun ham med Jernbanen Bøger og Traktater, uden at han vidste, hvor de kom fra. Dette forundrer ham, han kan ikke begribe, hvem det er, som saaledes tænker paa ham; han begynder at læse i dem, og vil nu endelig vide, hvorfra det alt sammen kom. Det blev da opklaret, og fra nu af sendte hans Kusine ham daglig Breve med Jernbanen. Hun

vidste, at Herren kunde gjøre underlige Ting, derfor opgav hun ham ikke, men bar ham stadig frem i brændende Bønner, og tilsidst bleve de horte, hvilket alle troende Bønner blive. Hans Hjerte kunde ikke længere modstaa Herrens Naade. Paa denne Tid skriver han til mig: „Jeg ved, at jeg er en stor Synder, og har fortjent evig Fordømmelse, men, kjære Moder, under al min Synd og Bildsarelse, har jeg dog aldrig glemt at elske dig.“ Han reiste sig ikke mere fra sit Sygeleie, men led meget. Inden han døde, var han bleven et nyt Menneske; han forsonede sig med sin Hustru, og de nøde Naderen sammen. Han efterlader to smaa Børn. Hans Omvendelse var tydelig et Svar paa Rusinens Bønner, og det var, som om hun blev opholdt alene for at udføre denne Gjerning, thi kort efter kaldtes ogsaa hun bort, til stor Sorg for min Datter, med hvem hun den hele Tid havde underholdt en livlig Korrespondence!“

En saa haardt prøvet Kvinde var den gamle Mrs. G. af hvis ualmindelig vakre Ansigt den dybeste Fred lyfte.

II *).

Bækkelsen paa Madeira er bleven betegnet som den største Begivenhed i den nyere Mission. Otte hundrede Landslygtige, drevene for Kristi Skyld fra sin Fædrene, staa for Kristenhedens Dje som Frugten af denne Gjerning. De to store Herrens Kedsfaber til denne Bækkelse vare en Læge, Dr. Kallej og en Præst, Mr. Hewitson. Den Første lagde Grundvolden, og den Anden opførte Bygningen.

Dr. Kallej beretter, at da han lærte

*) Dette Udbrag af Memoir of the Rev. Hewitson er Aftrykt efter „Noisy Kirke Tidende“, hvor Forfatterinden af Optegnelserne i sin Tid har meddelt det.

Madeiras Indboanere at kjende, traf han Saa iblandt dem, der nogenstunde havde seet en Bibel eller lod til at vide, at det Ny Testamente var skrevet af Mænd, der fulgte den Herre Jesus paa hans Vandring herne, saa hans Mirakler, horte hans Ord, stirrede efter ham, da han for op til Himmelen og senere beskrev, hvad de havde seet. Naar enkelte Stykker bleve læste for dem som skrevne af Johannes, Peter eller Matthæus, tvivlede Nogle og forlangte Beviser, medens Andre horte til med spændt Opmærksomhed.

I Aaret 1839 begyndte flere at vise stor Trang til at høre Guds Ord, og i Aarene 1840 og 1841 tiltog denne Trang meget, saa flere Børne begyndte at gaa i Skole for at lære at læse i Bibelen. I 1842, især om Sommeren og Høsten, kom Folk i Skarevis for at høre Skriften blive læst og forklaret. Mange havde 10—12 Timers Vandring og maatte klatre over 3000 Fod høje Fjelde for at komme fra og til sit Hjem. „Vore Moder vare meget høitidelige“, siger Dr. Kallej, „Tilhørerne lyttede til med utrættelig Opmærksomhed, ofte saa man en Haand stjæle sig op for at astorre en Taare og undertiden hortes tydelige Udraab af Forundring, især naar der blev talt om Guds store Kjærlighed, der ikke sparede sin egen Søn, og Kristi Kjærlighed, der villig tog paa sig den Brede og Fordømmelse, som vi havde fortjent.“

I flere Maaneder antager Dr. Kallej, at der ikke var færre en 1000 Mennesker samlede om Søndagene, ofte steg Antallet til 2000 og undertiden til 3000, ja en gang taltes endog 5000 Mennesker. Disse Moder holdtes i fri Luft. Sammindelighed blev der sunget portugisiske Psalmer, og der var Saa, som ikke idetmindste forsøgte at deltage i Sangen. Ofte hortes hele Ugen igjennem fra

Marker og Vingaarde Psalmerne fra Søndagen. Mangen Gang var nu Gjenstanden for deres Samtaler, naar de gik sammen paa Gaden eller hvilede fra Arbeidet, Guds Ord, det eneste Døfer for Skyden, den frie Raade, Fred med Gud, Haabet om Herligheden, Forjættelsernes Visshed, Kristi Kjærlighed, det Daarlige i at tilbede Billeder og det Unyttige i selvvalgte Bodsøvelser. Derandsagede ogsaa slittig Skriften for at finde Herrens eget Udsagn om de Gjenstande, hvorom der var bleven talt. De Omstændigheder, der ledede til denne Bættelse, beskriver Dr. Kalle saaledes: „Tri Lægehjælp drev Mange til at søge mig, og ved smaa Kjærlighedsbeviser bragtes de snart til at betragte mig som en Ven. Under Samtaler med dem om deres legemlige Sygdom og de Midler, de havde at bruge, var det ikke vausteligt at henlede deres Opmærksomhed paa Sjælens Sygdom, Lægen, Midlerne og Virkningen, og saaledes hørte de til med mindre Fordom, end de maaste under andre Omstændigheder vilde have gjort. Naar de ønskede at erholde Visshed om Gud, Sjælen, Himmelen og Helvede, henvisstes de til Bibelen som den eneste troværdige Kilde, og paa en simpel fattelig Maade blev det forklaret dem at Bibelen var en sand Aabenbaring fra Gud selv, for at Menneskene stulde lære at kjende de Ting, som angaa deres timelige Vel og evige Salighed. Naar de begjærede Forklaring over enkelte Steder, som de ikke forstode, henvisstes de til forklarende Paralelsteder, og saaledes bleve de altid viste tilbage til Guds Ord og paalagte at anraabe Herren selv om Visdom til at forstaa hans Ord. Mange fulgte dette Raad og bleve underviste af Guds Aand; de felte, at deres Fred og Glæde i Herren ikke hvilede paa nogen sandig Grund af Autoritet, men paa

ham, som tilsidst vil domme Verden og har sagt: „Himmel og Jord skal for-gaa, men mit Ord skal ingenlunde for-gaa.“ Dette gav dem megen Standhaftighed i at holde fast ved Sandheden.

Nogle af dem læste temmelig længe i Skriften uden at se, at Guds Ord fordommer mange af Papisternes Læresætninger. Da de opdagede, at Messen, Bodsøvelser, Skjærtsild og Afsad vare uforenelige med Kristi fuldgyldige Forsoning og stridende mod Guds Ord, bleve Mange forstrækkede og henvendte sig til sine Præster, hvilket udsatte dem for adskillig Forsølgelse, fordi de vovede at tænke paa eller tale om saadanne Ting. Dette ledede dem til nærmere at prøve, hvad der virkelig er Sandhed, og besæftede ved denne Undersøgelse fik de ny Styrke og Kraft til at forsvare Sandheden. Herved paadrog de sig større Modstand, hvorved de lidt efter lidt forberedtes til end større Lidelser.

Bættelsen fremkaldte tilsidst den geistlige Dyrigheds aabenbare Fiendskab. Paa dens Opfordring udstedte Politiet en Forordning, der forbød Lærerne ved Skolerne „herefter at undervise nogen levende Sjæl.“ Ikke længe efter blev to af de Omvendte, der i Vaaren 1843 aabenlyst havde frasagt sig Papismen ved at gaa til Herrens Bord i den presbyterianske Kirke i Funchal, formelig satte i Ban af den romerske Biskop, og dette var ingen tom Trudsel. Den verdslige Dyrighed laante villig sin Hjælp. „Guvernøren“, fortsætter Dr. Kalle, „forbød mig i Dronningens Navn at tale med portugisiske Undersaater om religiøse Gjenstande, baade i mit Hus og andetsteds. En Besjendtgjørelse udstedtes, der forbød Folket at høre mig. Mange vedbleve dog at komme, men kom tidlig for at undgaa Politiet. Da dette blev bekjendt, sendtes Politibetjente lidligere

(Kl. 7 om Morgenens, Mødet begyndte Kl. 9), men en hel Del var kommet før. De bleve sendte tidligere og tidligere, og tilsidst vare de paa Stedet Kl. 4 om Morgenens, men desuagtet kom de for sent; thi nogle af Folket kom Lørdag Aften og overnattede for at tilbringe Søndagen sammen."

Der udfædtes nu en Arrestbefaling, ifølge hvilken Dr. Kalle blev fængslet i Juli 1843, idet det blev ham negtet at stille Kaution, da den Forbrudelse, for hvilken han anklagedes, fortjente Døden. Ellers tillodes det Fangerne i Funchals Fængsel at modtage Besøg 5—6 Timer daglig af deres Venner, men naar Nogle trods givne Advarsel ikke destomindre vilde besøge Dr. Kalle, bleve deres Navne optegnede, for, som Fangevogteren sagde, at de skulde blive anklagede. Senere tillodes det dem dog at komme ind, men det blev offentlig bekendtgjort og skrevet paa Fængselsdøren, at ingen Synge eller Læse af Bibelen maatte finde Sted. Om Søndagen besøgte han af 70—100 Venner, og da kun tre ad Gangen indlodes, stode Mange udenfor og ventede. Da Kathedralkirken ligger i Nærheden af Fængslet, maatte Papisterne til og fra Messen gaa der forbi, og de viste undertiden sin Nidhærhed ved at spytte paa „Njætterne“, medens disse igjen viste, hvilken Lands Børn de vare ved at bede for sine Fiender. I Januar 1843*) blev Dr. Kalle løsladt af Fængslet og begyndte sin forrige Virksomhed. Den eneste kompetente Dommer, der afgav sin Stemme, havde erklæret, at Kalle ikke havde overtraadt Portugals Love eller Konstitution. Politiet blev igjen sat i Virksomhed som før, ikke destomindre var der i St. Antonia

*) Biskop Schreuder, der samme Aar afreiste fra Norge til Zululand, besøgte under sit Ophold paa Mabeira Dr. Kalle i Fængsel.

da Serra forsamlet henimod 600 Mennesker om Søndagene og andre Aftener 30.

Ogsaa en anden uretfærdig Handling blev udøvet. Maria Joaqui Alves havde ved sin hellige Vandel og sin Nidhærhed for Herrens Sag paadraget sig de blodtørstige Forfølgeres Opmærksomhed. Hevet ud af sin Families Skjød fra sine 7 Børn, hvoraf det yngste endnu var ganske lidet, blev hun kastet i Funchals Fængsel og forblev indesluttet der Maaned efter Maaned, da man haabede derved at bringe hende til at give efter. Men istedet herfor hørte man hende ofte at love og prise Herren, der agtede hende værdig til at lide for hans Skyld. I højeste Grad forbitrede besluttede hendes Forfølgere, at hun skulde dø. Efter 16 Maaneders Fængsling blev hun den 2den Mai 1844 ført frem for Retten. Der forelagdes hende kun et Spørgsmaal, om hun troede paa den romerske Kirkes Lære om Madoeren. Hun vidste, at Liv og Død var afhængig af hendes Svar, dog svarede hun rolig: „Nei, jeg tror den ikke.“ Diebliskelig reiste Dommeren sig og udtalte hendes Dødsdom.

I de offentlige Blade, siger Dr. Kalle, anbefalede man Snigmord som den letteste Maade at undgaa videre Ubehageligheder paa. Stoffepnygl blev anbefalet som et Argument, Landbefolkningen kunde søle og forstaa, og en Gjentagelse af Bartholomæusnatten og den sicilianske Vesper blev ikke utydelig tilraadet, uden at Nogen, saavidt jeg ved, erholdt nogen Tilrettevisning af Øvrigheden. Det var derfor intet Under, at Grusomheder bleve udøvede. Nogle bleve paa det Ubarathjertigste pryglede, Andre stenede, tre Huse bleve nedbrændte og to andre satte Ild paa. Alle Klager over en saadan Behandling syntes kun at udsætte de Lidende for endnu større Forfølgelser. Flere Familier negtedes at begrave sine

Døde andre Steder end paa alfar Bei, Stene bleve da brudte op, og Liget begravet under Politiets Opsyn.

I Slutningen af September bleve frugtelige Grusomheder begaaede i Sognet Antonio da Serra. I tre Dage bleve 50 Soldater indkvarterede og tilbadte at plyndre og udøve enhver Grusomhed som i en overvunden Fiendes Land. 22 Mænd og Kvinder, der førte et stille, fredeligt Liv, bleve bragte til Funchal og kastede i Fængsel sammen med de største Forbrydere. Man vilde ikke engang tilstaa dem almindelig Fængelse uden særskilt Gødtgjørelse; deres egne Fødemidler vare ødelagte af Soldaterne, deres Slægtninger havde skjult sig for at undgaa lignende Behandling, og følgelig vare de næsten uden Føde. Saa snart det blev bekendt, vilde haade engelske og portugisiske Venner sende dem Mad, men det blev forbudt. Under alt dette vare de ikke alene taalmodige og fattede, men de vare lykkelige. Da deres Eiendom blev ødelagt, glædede de sig over at have en uvikkelig Arv i Himmele. Deres indbyrdes Kjærlighed, deres Glæde og Frimødighed blev vidt bekendt, og stjønt der gjordes Forsøg paa at fremstille dem som Forbrydere, vidste dog deres Landsmænd, at deres egentlige

Brøde var, at de læste Guds Ord og stræbte at leve derefter.

I Begyndelsen af deres Fængenskab gjenlød ofte Gaderne af deres Lovsange, men det blev erklaret for en Overtrædelse af Fængselslovene, og de paabødes Tausshed. Utugtige Sange bleve derimod ikke forbudne. Under deres Fængenskab blev der givet Ordre til, at der hver Søndag og Helligdag skulle læses Messe i Fængslet, og at alle Fangerne skulde være tilstede; naar der imidlertid ikke var Noget fængslet for Religionens Skyld, blev der ingen Messe læst. Fangerne fra Serra bleve drevne til Messe med Bajonetspidsen eller med Magt trukne frem; naar de ikke vilde knæle, bleve de kastede ned paa Gulvet; Nogle sad af gammel Vane stille, men Andre sprang op igjen, saasnart de ikke længere holdtes fast. Enkelte af dem bleve indspærrede i „Bomba“, det usleste, elendigste Hul paa dette stræffelige Sted, ene og alene fordi de negtede at deltage i en Gudstjeneste, som de troede, Gud fordømte. Efter henimod 20 Maaneders Fængsling bleve de bragte for en Jury af deres egne Landsmænd og ganske frifundne, men man negtede dem at vende tilbage til deres plyndrede og ruinerede Hjem, førend de havde betalt Fængselsfalar. (Fortf.)

Castle Garden i New York *).

[Af L. A.].

Castle Garden, „Fæstningshaven“, er et Sted indenfor de Forenede Stater, som har stor Interesse for Indvandrerne; det er nemlig der, at alle de, som indvandre til „Staterne“ over New York, landsættes. For mange Aar tilbage

landsattes Indvandrerne, hvorsomhelst det saldt beleiligt, og komne i Land saldt da mange af dem, især saadanne, som var ukyndige i det engelske Sprog, men ogsaa andre, som manglede Verdenserfaring, i Hænderne paa Bedragerer, der søgte at

*) Fra Bladet „For By og Bygd“.

faa saa mange Penge udaf sine Dsre som muligt. Dette var ilde og mere end ilde. Noget maatte gjores for at beskytte og veilede Nykommeren. Saaledes danndes et irsk og et tydsk Selskab, hvis Formaal det var at være den Indvandrende til Hjælp. Men private Selskaber maatte, om de skulde kunne arbejde med Kraft og Held, have Støtte og Beskyttelse i den lovgivende Magt. Staten New Yorks lovgivende Forsamling kom de menneskekjærlige Bestræbelser venlig imøde og vedtog saadanne Bestemmelser, som ansaaes fornødne, for at Virksomheden til Nykommerens Bedste kunde have den forønskede Fremgang. Det gjaldt fornemmelig om at faa Landsætningen indskrænket til et eneste Sted og fra dette at holde borte Alle, som kun til sin egen Fordel spekulerede i Indvandrerens Uvidenhed og Hjælpløshed, ligesom det ogsaa gjaldt om at faa Midler og en beskyttet Frihed til at yde den Hjælp, som paakrævedes, og som det var muligt at yde. Ved den Ordning, som Staten New Yorks lovgivende Forsamling vedtog, forbeholdt den sig selv Overtilsynet med alt, hvad der falder ind under denne menneskekjærlige Virksomhed, medens den paa samme Tid gav de private Selskaber, som havde dannet, og som senere maatte danne sig for at hjælpe Nykommeren, al den Anledning til at virke, som de kunde ønske sig. Det hele Maskineri er saaledes kommet istand ved en Forening af offentlige og private Kræfter. For nogle Aar siden faldt der en Kjendelse fra Landets øverste Domstol, hvorved Staten New York frakendtes Myndighed til at ordre og lede dette Foretagende, idet Landets Høicsteret gik ud fra, at det var en Sag, som angik hele Unionen. Det irske og det tydske Emigrantselskab henvendte sig da til de Forenede Staters Kongres med Begjæring om, at den vilde tage Sagen

i sin Haand og sætte Selskaberne istand til at fortsætte den over 30 Aar gamle Virksomhed. Forhaabentlig er Sagen nu tilfredsstillende ordnet. Midlertidig havde Staten New York vedtaget Forholdsregler for at holde Virksomheden oppe, indtil Kongressens Afgjørelse forelaa. Castle Garden, er som sagt, Landingspladsen for alle Indvandrere, der lægger sin Bei over New York. Stedet bestaar af en større Indhegning med en stor ottekantet Fæstningsbygning og Tilbygninger af Jern. Udenfor denne Indhegning ligger en Park aabent ud til Søen med styggefulde Træer og Bænke at sidde paa. Denne Park er om Sommeren de Husvildes Hotel. Naar man gaar igjennem den efter Pl. 8, kan man alt i et tuxffe paa en daarlig klædt Person, som med Venene hængende ned eller i en sammentrukket Stilling ser ud til at hvile noksaa sødt paa en af Bænkene, efterat han om Dagen ved Tiggeri eller Kapseri har søgt at skaffe sig Livsophold. Castle Garden ligger paa Spidsen af Byen New York, og det maa siges, at paa en heldigere Maade kunde den vanskelige repræsentere sig for Nykommeren. Man maa gaa tversigjennem Byen og over paa den modsatte Side for at finde en Plads, der kan maale sig med den i Skønhed. Alle Forretninger — alle andre end de, som gjælder Nykommeren — er banlyste fra Stedet, og der er intet andet, som minder om, at man er i Nærheden af Byens daarligste Strøg, end de retovenfor liggende Huse og — Parkens usle Befolkning — Benævnelsen „Befolkning“ er fuldt berettiget. Hovedbygningen i Castle Garden er i sin Tid opført til Byens Forsvar mod angribende Fiender. Muren er derfor umaadelig tyk; de nuværende Vinduer ud mod Søen var oprindeligt Studehuller.

Castle Garden tilhører Byen New

Norsk, men er for en længere Tid bortleiet til dem, som i Folkets Navn forestaar Emigrantvirksomheden. Naar et Dampskib—Seilskibe bliver der nu aldrig Tale om—er indkommet med Indvandrerne, faar det strax Besøg af en eller flere Lødbetjente, som undersøge Løiet og merke, hvad der er frit, og hvad der er Gjenstand for Fortoldning. Derpaa fores de paa store Dampfærger over til Castle Garden, hvor de modtages af en eller flere af de Statens Embedsmænd, som er ansatte ved Stedet. Disse indføre i egne Protokoller alt, som kan tjene til? Fremtiden at gjentjende hver enkelt Indvandrer. Efter Landsætningen blive Raabene paa alle dem, som har Penge, Breve, eller Venner, der venter paa dem, opraahte, og Penge og Breve udleveres—medens den, der har meldt sig som en Nykommers Ven, bliver prøvet og derefter, om han bliver godtkjendt som den, han udgiver sig for, faar Tilladelse til at tage sig af Vedkommende. Egentlig skulde der være Skrivere forhaanden, for at være Nykommeren, uanset hvad Sprog han talte, til Tjeneste med Brevskrivning, men det er jo let at forstaa, at denne Tanke endnu bier paa sin fulde Virkeliggjørelse. Agenter fra de forskjellige Jernbanelinjer kommer ombord til Nykommerne for at sælge Billetter og for at tage sig af dem, som har Jernbanebilletter med sig fra Europa, veie deres Løi og skaffe dem Modtagelsesbevis derfor.*) Pengereglere har sine fruaa Hulte der;

*) Ved alle Jernbanestationer i de Forenede Stater gives et saabant Modtagelsesbevis, enten lydende paa det Sted, som Billet er taget til, eller paa en større Station underveis. I første Tilfælde kan Passageren være ganske ubetygnet for sit Løi; han behøver blot at levere sit Bevis—en numereret Væsjingsplade—og Betjentene finder det frem; i sidste Tilfælde maa han passje paa at jaa Beviset fornyet ved Antomsten til vedkommende Station underveis.

men der er forget for, at alt gaar ærlig til ved Vexlingen. Enhver, som vexler, maa nemlig give et skriftligt Bevis, som angiver Størrelsen af den bortvexlede Mynt saavel som Størrelsen af det til Vederlag givne Beløb og af Betalingen for Vexlingen. Lidt Fust tør vel finde Sted en og anden Gang, men vi har Grund til at antage, at det i det Hele og Store taget gaar ærlig til. Fremdeles er der— indenfor Castle Garden—Anledning til at faa tarvelig Mad for rimelig Betaling. En Læge er tilstede for at tilse de Syge, som maatte findes blandt de Ankomne; er Noget saa sng, at han maa tages under ordentlig Behandling, bliver han først lagt ind paa en Sygestue i Castle Garden for senere at blive sendt derfra til et virkeligt Hospital, som ligger vakkert til paa en for Diemedet indkjøbt L i Hudson-Floden. Indlægget her— paa Wards Island Hospital—er frit, og Behandling skal være ret tilfredsstillende. I Forbindelse med Anstalten er der et Arbejdskontor for Mænd og et for Kvinder. De, som har meldt sig som arbejdsjøgende, bliver anviste Plads i et for Saadanne særskilt Værelse, Mænd i et Værelse og Kvinder i et andet. Trænger en Familie f. Ex. til en Tjenestepige, henvender Vedkommende sig til Kontoret for Piger; der nedskrives Familiens Navn og Nummeret paa det Hus, hvor den bor, hvorefter den Sogende faar Tilladelse til at komme indenfor Stranterne, tage de ledige Kvinder i Dietsyn og tale til dem. Disse, som er paalagte at rejse sig op, naar de sktales og blive staaende under Samtalen, bestemme selv sin Løn. De begynde gjerne høit, f. Ex. med 16 Dollars om Maanedet, men naar de har lært at skjønne, at Ingen er villig til at bide paa, slaar de af, indtil de kommer ned til 10, 8 eller 6 Dollars om Maanedet.

De, som ønske at reise videre strax, blive sendte afsted til vedkommende Jernbane- eller Dampstasjonsstation, medens de, som ønske at blive i Byen, faa Anvisning paa Logishuse. Disse Huse skulde vel være prøvede og befundne anbefalingsværdige; men der er tilstrækkelig Erfaring for, at det gaar Nykommeren ilde mangen Gang, naar han kommer ind paa dem. Ugifte Kvinder, især unge Piger, faa gjerne tage ind i et saadant Hus uden at have kontante Penge. Der er altid en Udvei med dem; Tjeneste har de let for at faa, og saa kan de jo i ethvert Fald anbringes i en Forretning, som desværre blomstrer her, men hvis Karaktermerke er Sjændsæl.

Det tør antages, at Indvandrerkommissionen gjør sig Umage for at forebygge dette skammelige Kvindemord, og derfor maa man ikke uden videre lægge den til Last, om det en Gang imellem skulde hændes, at en ung Pige stiger ind i sin Grav, naar hun med sin Bært træder ind i et Logishus. Mænd uden Penge har vanskeligere for at blive optagne i et saadant Logis, ja, det sker vel aldrig, med mindre de kan give Pant i Bærdisager. Imidlertid, det koster Penge at leie sig ind paa et saadant Sted, og Modet falder hos Mange, for Arbeidet faaes. For nogen Tid siden ankam der to Haandverkskvende fra en norsk By. De var ganske „kaute“, da de fulgte Bærtten til Logishuset. Alt havde hidtil gaaet saa glat, det gik, som det var smurt, med at komme herover og med at komme af Skibet og blive landsjat i Castle Garden, alt saa saa storartet ud, alt vidnede om travl Virksomhed, og saa tænkte vore unge Venner: Her er Jul og gode Dage! Dette var Lørdag. Mandag Morgen frævede Bærtten sin Betaling, og dermed blev begge lensse for Penge; nu ud for at faa Arbeide da! Astenen kom, men

Arbeidet var ikke kommet; Bærtten slog Døren i for Næsen paa dem, og saa maatte de tage tiltakke med at sove paa en Bænk eller paa Gulvet i en stor Hal i Castle Garden, som staar til Nykommerens Tjeneste. Nu begyndte vore unge Spradere at blive spage, deres Aktier i det store amerikanske Folkeliv var sunket næsten 100 Procent. Maaſte tog de sig senere op; derom kan Meddeleeren Intet meddele.

De, som nu ikke kan komme afsted strax, fordi de mangler Penge — med eller uden Haab om snart at faa nogen, indkvarterer sig i den nævnte Hal. Der er opsat en Kogevn til deres Afbenyttelse, men ellers bestaar hele Udstyret af nogle Bænke, der da om Natten faar gjøre Tjeneste som Senge. At holde et slikt Rum nogenlunde rent er mere, end man tør forlange selv af den Renlige. Det har Tusinder af Beboere om Næret, og mange af disse har just ikke megen Sands for Renlighed. Og selv om de havde, de er saa trætte og nedstemte, og saa skal de blive her kun et Par Dage! Det er virkelig et bedrøveligt Syn, man faar, naar man træder ind her og tager Beboerne i Dieſyn. Familier med smaa og store Børn, unge Piger og Gutter, alle føler de sig som i et Fængsel, som de gjerne vil ud fra. I hvilken overordentlig Udstrækning Indvandringen gjennem Castle Garden har gaaet for sig, derom faar man en Mening, naar man i Mars-rapporten for 1878 finder den Opgave, at siden 1847 til 1878 henved 6 Mill. Navne er førte til Protokols. Dette gjør en Gjennemsnitsindvandring af omkring 500 for Dagen. I dette Tidrum er 49,000 Nordmænd landsatte i New York, deraf i 1874 omkring 5000, den største aarlige Indvandring af vore Landsmænd, som Udvandrerstatistikken kjender. Heraf kan formentlig sluttes,

at kun en Fjerdepart af vore til Amerika udvandrede Landsmænd har lagt sin Vej over New York. Dette er at lægge Mærke til, da ellers to Tredieparter af alle til de Forenede Stater udvandrede Europæere i de sidste 30 Aar har valgt Ruten over New York. Men naar 500 daglig landsættes i Castle Garden, kan man let skjønne, der maa være sliq Staat, at Enhver kun ønsker at komme derfra. Smidlertid er der mange, som tilbringer baade 8 og 14 Dage, maasse endog længere Tid i dette lidet indbydende Logis i Castle Garden.

Anstalten har ellers gjort utroligt for at hjælpe fattige Indvandrere frem til deres Bestemmelsessted inde i Landet, hvor de har Udfigt til at komme godt i Vej som Jorddyrkere. Det er vist med Grund, at den Kommission, som er udnævnt for at styre Anstalten, roser denne for, at den har skjænket de vestlige og nyere Stater uhyre Summer ved at fende dem en hel Hær af „kraftige Indvandrede, som er bleven den opdyrkende Befolknings Ven og Sener.“

Hvilket Liv og hvilken Rørelse, naar Dampfærgen lægger ind til Bryggen og Portene aabne sig for at give de ankomne Gjennemgang! Der er en Strøm, som river alt med sig; er man kommen ind i den maa man „hænge paa“. Hvilken Summel! man gjør vel i at stoppe Drene til. Strigen er der ikke meget af; men naturligtvis, — holder en Mor paa at blive stilt fra sit Barn, hvorfor skulde hun saa ikke faa Lov til at strige, det er det mindste, hun kan forlange i Frihedens Land! Naar nu de, som skulde lige til Jernbanen, er slupne vel igennem, og Kisten, som skal ligge over en eller flere Dage, begynder at komme til Ro og samle sig, har man ofte et Syn, som man ikke gjerne vilde undvære. Man kom-

mer i en Stenning, hvor den ene Følelse uafslædt gaar forbi og giver Plads for en anden, Bemod, Medynk, Munterhed strides om Pladsen. Eller kan man andet end stemmes til Bemod, naar den norske Fjeldbygd, som saa ofte satte Sjælen i en Dæmringstemning, hvori vi stod midt mellem Le og græde, viser sig for os i typisk Klarhed; kan vi andet end ynkes, naac vi ser en Familie staa der uden Penge, uden Venner, medens de Smaa tillidsfuldt fæster sine klare Dine paa dem, som om de vilde sige: Vi har det godt, som faar være hos Far og Mor —og kan vi andet end drage paa Smilebaandet, naar vi—medens Heden er saa trykkende, at enhver Klædning er for tung og tyk,—ser en liden Pige med sit runde Rødhætteansigt i en stor Kysse og med en fodsidt i et Verkestjole staa der med den ene Haand i Moderens ligesaa solide Skjort og med den anden Haand holdende Familietaffeljedelen, som ogsaa under deres Raad i Castle Garden skal give dem en „Styrkedraabe“ af ikke meget farlig Art? Hist staaer en liden underkæftig Mand med et blidt, skjont noget udtryksløst Ansigt; læg Mærke til ham, han gjør en meget underlig Figur. De store Fedtlers Støvler med Hundestinds Kant naar ham over Knæet, en tyk Vadmestroe slutter sig trangt om hans nøgne sammenstuvede Overkrop, og paa Hovedet sidder en Hue, som det skulde være godt at kunne trække ned over Drene i 20 Graders Kulde, naar Sneen trænger isnende gennem Marv og Ben. Men vor Helt staaer det godt, han tørrer Eveden en Gang imellem, men ser forresten ud til at befinde sig bedre end mangan nervøs New Yorkermand i den letteste Sommerdragt. Gode Nerver tog han med sig hjemmefra, og Solusten og den friske Bris har staalsat dem. Det er en værdig Repræsentant for den nu arbej-

dende Klasse af danske Bønder. Desværre — han skal til Saltøen, og han staar i Spidsen for en hel Koloni, som, bedragne paa samme Maade som han, venter at se det nye Jerusalem gjen-speilet i Søens mørke Flade; det Værste er, at disse ikke engang vil blive alvorlig skuffede; dertil afstumpes og sloves Følelsen for det Sande og Rette altfor meget hos

flige Folk, som har ladet sig drage ind i Syndens Tjeneste.

Et interessant Sted er Castle Garden. Til mange Sukke og Taarer, til megen Fortvivlelse, men ogsaa til mangt et lykkeligt Smil og mangen glad, hjertelig Velkomsthilsen har dens tausende Mure været Vidne, og mere skal de se og høre, om saa mange Indvandrere som hidtil skal fylde de store Haller.

En morsom Oplevelse.

[Fra Fundes Rejsebilleder].

Det var en Sommermorgen i Juli 1876; jeg var alene, skulde dog ikke blive alene længe, men snart saa Selskab. Dermed mener jeg ikke den Frokost, som jeg strax bestilte mig i Hotellet; nei, jeg mener den H e r r e, som stod ligeoverfor mig og som trods al Verdens Herlighed, satte et meget mørkt Ansigt op; thi hvad hjælper hele Paradiset et Menneſte, naar han ikke har Glæde og Tilfredshed i sit Hjerte? Og derpaa feilede det min Selskabsbroder. Han mente ogsaa, at han med Rette var fortrædelig stemt, som jo ogsaa Menneſket, saalænge han gaar i det naturlige Spor, altid mener at „hans Brede er optændt med Rette“, (Jonas 4, 9.), saasnart Tingene i Verden ikke danser efter hans Vibe. Altsaa den vakre, stadselige Herre med Snebelsbarter og de fine Hænder havde havt at kæmpe med alle Skjebnens Gjenbordigheder. Han havde bestegit R i g i tilføds, men havde gaaet sig saarbent og gif nu, som han havde Klumpfod; han havde endvidere omfaret et Selskab med Landsmænd, nemlig Russer, som han vilde mødes med oppe paa Nigi; de var just reist, som han kom, og nu holdt han paa at søge efter dem uden hidtil at have fundet

noget Spor af dem; endelig var han i Hotellet deroppe bleven, som han mente, „infamt flaaet“, hvad der atter havde sat hans Galde vel meget i Bevægelse. — Men ligesom jeg søgte at forhøre min Tilfredshed ved at spise og drikke, saa søgte han ved saadant Middel at fordrive sit indre Mørke. Det var dog forgjæves Umage, som enhver Kjender af Menneſkehjertet let kan forstaa. Min russiske Greve (thi han var intet ringere) blev ikke alene ærgret ved hver Flue i Luften, men ogsaa ved Alt, hvad den arme Dpvarter bragte ham. Den ædle Vin maatte være farvet, det rene Schweitzer-Smør harskt, den kolde Steg smagte, som den skulde være sfaaret af Forbenet paa et Mammothdyr fra Tiden før Syndfloden. Paa den heftigste Maade skjendte han paa Dpvarteren, saa at det uskyldige Menneſte afperlende blev bleg og rød, og snart rent skjælvende, naar han nærmede sig den russiske Paschas Throne.

Det kunde jeg nu ikke mere se rolig paa, og paa en høflig Maade tillod jeg mig at gjøre Manden opmærksom paa, at Dpvarteren jo dog var ganske uskyldig og ikke fortjente hverken Ros eller Dabel for Madens Bestaffenhed. Og jeg joi-

ede en liden Mindelse til, hvori jeg efter Gøne udviklede, at man ikke maatte behandle de tjenende Klasser saa uvenligt og hjerteløst, at man ved saadan haard Tale kun forbitrede og demoraliserede dem, og hvad jeg ellers kunde frembringe. Min Ledsager hørte noget knurrende paa mig, men dog noksaa taalmodig, hvad der ikke altid er Tilfældet. Men da jeg var færdig med min Visdom, oplod han sin Mund og raabte temmelig høit; „Min Herre, De—De taler jo netop som Pastor Funcke fra Bremen!“ — Læseren kan tro mig, at det i det Dieblit ikke var ganske let at holde sig alvorlig; men det lykkedes mig dog, og jeg svarede temmelig tørt: „Kjender De da Pastor Funcke?“ „Ja og Nei“, svarede han, „personlig kjender jeg ham ikke, men vel gennem hans Bøger, Rejsebilleder osv. og i alle sine Skrifter forer han altid Ordet for den lavere Klasse. Har De, min Herre, ogsaa læst noget af Funcke?“ „Ganske vist har jeg det“, var mit Svar, „jeg kjender ham ogsaa personlig meget godt; thi jeg er en Bremer og en god Ven af Funcke, hører ham ogsaa hver Søndag prædike.“ Her blev nu min Rejsefælle meget fornøiet; „nei virkelig“ sagde han, „da maa De fortælle mig om denne Mand! havde nu bare ogsaa min Tante, Excellensen G's Frue været her! hun forsvarede bemeldte Forfatter mod alle hans Modstandere, hun har endogsaa givet mig denne Funcke med paa min Rejse (og dermed trak han et Bånd af „Fordandlingerne“ frem af sin Skindvæske) og jeg er ogsaa snart færdig dermed. Hvor meget Urimeligt der end staar i den Bog, saa er der ogsaa andre Ting deri, som jeg slet ikke kan komme fra. Dog, jeg beder, fortæl! Hvor velkommen vil jeg være hos min Tante, naar jeg personlig kan give hende Beretning.“ Jeg erklærede mig villig til at

fortælle, men sagde, at jeg ogsaa havde Saadant, som ikke var godt at meddele. Efterat jeg saa i Minindselighed, overensstemmende med Sandheden, havde berettet, at jeg fra Ungdommen af havde været en god Kammerat af Funcke, havde reist med ham og studeret paa Universiteterne med ham, ja at jeg meget ofte havde sovet ganske gemtlig i samme Seng som han,—kom jeg til en Enkelt-hed, som jeg alene kunde give Meddelelse om. Jeg fortalte fra Skoletiden, at Funcke rigtignok i somme Fag havde præsteret noget Særdeles, men i andre været totalt uduelig, i den Grad, at hans Medelever havde givet ham Tilnavnet „Otto den Dumme“. I Mathematiken havde han f. Ex. altid været uvidende; ved en skriftlig Examen i Fysik havde han endog kun malet et stort kunstigt Hul paa det blanke Papir og ind i Hullet det veltrufne Portræt af en af Lærerne, hvad der paa et hængende Haar havde indbragt ham nogle Dages Skolearrest. Jeg fortalte videre, at Funcke egentlig skulde være bleven Læge, men ved en Amputation (hvortil hans Fader, Dr. Funcke, havde taget ham med) var falden i en lang Bepimelse. Saa havde han da erkjendt, at han paa dette Felt ingen Laurbær havde at vente, og ledet af allehaande saavel indre som ydre Bevæggrunde havde han siden bestemt sig for Theologien. Dette havde, menneskelig talt, været meget usornuftigt; thi den unge Mand havde haft et daarligt Bryst og dertil undertiden været saa plaget af Stammen, at han neppe kunde bringe en Sætning tilende uden mangfoldige Anstød, dog havde denne sidste Ulempe mærkelig nok ganske tabt sig efter hans første Prædiken. Sine Examiner havde han vel bestaaet, men dog, i den første idetmindste, været temmelig nær ved at stryge; overhovedet var han ikke noget særdeles

fløgtig og endnu mindre, hvad man kalder lærd.

Saa langt havde jeg, Sandheden tro, fortalt, og vilde ogsaa fortsætte videre, men jeg havde allerede i længere Tid lagt Mærke til, at en liden Aare paa Grevens Hænde skulmede, at overhovedet et Ubeir var i Anmarsch; og da jeg nu var saa fræt at frakjende Funde Klogt og Lærdom, da sprang min Greve op, slog med Næven i Bordet, saa Glasene klirrede, og sagde: „Donnerwetter, min Herre, gjør mig ikke Manden saa slet!“ Jeg sagde saa koldt, som min noget varme Natur tilføder: „Hr. Greve, Deres Donnerwetter kan De spare Dem her og overalt; men om Funde kan jeg sige, hvad jeg vil.“ „Og jeg frabejder mig det!“ raabte min adle Greve. „Nu“, sagde jeg, „jeg skal bevise Dem, at jeg har Ret til at bedømme og laste Manden saaledes.“ Han studsede noget ved min rolige Bestemthed, men vedblev dog fremdeles at være temmelig morst og raabte: „Det Bevis vil falde Dem meget vanskeligt.“ Nu maatte Forhøenget falde. Klog tog jeg min

Noticebog frem af Brykflommen og rakte Greven mit Visitkort. Han tog det ærgeligt og saa — saa — paa Kortet — paa mig — paa mig — paa Kortet — og den stærke Mand stod der bleg, stirrende og maaløs; det var, som skulde han i levende Live blive forstenet for mine Dine. Jeg rakte ham muntert leende min Haand; han tog den vel ikke; men han gjorde mere, saldt mig uden videre Komplimenter om Halsen og kysede mig med saa stor Omhed, at hans allerfjæreste Kone gjerne kunde være bleven stinng.

Sidenefter sad vi endnu en Time sammen i Fluelen i fortrolig Samtale. Hvad vi talte med hverandre, det ved Herren vor Gud; jeg ved det ogsaa endda, men det horer ikke hid. Af min i Begyndelsen saa mørke Greve udfoldede der sig en af de tørstende Hjorte, som Ps. 42 taler om. Dog, nok, derom; men det kan jeg sige, at Adelsmand og Præst skiltes ad som Brødre og Venner og med det glade Haab at møde hinanden igjen ved Livsens Vands skinnende Krykstald deroppe.

Historien om Dick.

[Fra Engelsk].

Dick var en høi, tynd, udhungret Gadedgut med en Troie, hvis Ermer kun rak halvveis frem paa Armene, og en Hat, hvoraf der ikke var Andet igjen end Skjogen. En gammel Selgekone lagde Mærke til ham en Dag, just som han var isærd med at spise en Brodskalk, som han havde fundet i Mendestenen. Hun var kun en stakkels gammel Kone, som havde et lidet Udsalgsted for Sufferteri og Smaastads, og hun var fattig nok selv; men, som hun sagde til sig selv, han lignede lidt, hvad hendes Tom kunde være bleven, dersom han havde voget op og var bleven

forsonet, og hun kunde ikke udholde at tænke paa det. Derfor kaldte hun paa Gutten og sagde: „Kom hid Gut!“ og Gutten kom.

Før hun fik komme tilende, sagde han meget ivrigt: „Det var ikke mig, som gjorde det; den, som siger, at jeg gjorde det, han lyver!“

„Hvad var det, du ikke gjorde?“ sagde den gamle Kone.

„Slaa istrykker dit Vindue“, sagde Gutten.

„Det slog jeg jo istrykker selv med min Vinduesfodde igaar Aften“, sagde den

gamle Kone; jeg er ikke stærk nok til at løfte dem."

"Derfor jeg er her i Nærheden, naar du stænger, skal jeg komme og gjøre det for dig", sagde Gutten. "Men hvorfor kaldte du paa mig?"

"Jeg vilde vide, hvorfor du spiste denne usle Størpe fra Kendeesten", sagde hun.

"Sulken", svarede Gutten. "Jeg har prøvet at faa Arbeide i hele Dag. Jeg vil sove i en Kjældertrappe derborte, naar det bliver saa mørkt, at Politibetjenten ikke kan se det, og En kan ikke sove godt uden lidt Aftensmad."

"Jeg skal give dig Noget, som er re-
nere", sagde den gamle Kone.

"Det vil være at tigge", sagde han.

"Nei", sagde Konen; "du kan feie Boden og Fortouget og sætte Skodderne paa for det."

"Godt, mange Tak da", sagde han.

"Derfor jeg feier først, vil jeg føle mig mere tilfreds."

Hun bragte ham en Feiekoft, og han gjorde sit Arbeide forsvarligt. Derpaa spiste han sin Aftensmad, som smagte ham godt. Den Nat sov han ikke i Kjældertrappen, men under den gamle Kones Duff.

Han havde fortalt hende sin Historie. Hans Navn var Dick; han var tolv Aar gammel, og hans Fader, som han aldrig havde seet ædru, var i Fængsel for at have mishandlet Moderen, saa hun døde.

Næste Morgen havde den gamle Kone tinget en Butikdreng for sin lille Handel. Billaarene vare simple: Tre Maaltider om Dagen og Seng under Duffen for Natten.

Da Raboerne fik dette at høre, bleve de forstrækkede. En Gadegut—en Gut, som Jngen kjendte! Hvad tænkte Mor Briggs paa? Duffede hun at blive myr-

det i sin Seng? Men Mor Briggs følte sig ganske tryg. — Hun havde saa megen Tid nu, at hun vilde tage ind Synning. Boden blev fuldstændig overladt i Dicks Hænder. Han holdt den i god Orden og forøgede Handelen. Skil-linger kom ind som aldrig før, efterat han havde malet Skifter i Rødt og Blaat med den Paaskrist, at ægte Randisjucker var at faa her, og at her var Stedet at kjøbe Nodder.

Og om Aftenen, naar Boden var luftet, begyndte den gamle Dame at tale fortroligt til ham. Hendes Livs Drom var at kjøbe sig ind i en Stiftelse for gamle Folk. Det vilde koste hende hundrede Pund Sterling. Hun holdt paa at spare saamen til det. Hun havde sparet i tre Aar og havde femten Pund. Men det kostede saa meget at leve, Theen var saa dyr og Brødene saa smaa; og hun havde været syg, og Lægen skulde betales og Madame Jones's Datter Martha Jane ligesaa, for at have passet hende og Boden. Efter dette begyndte Dick at interessere sig meget for at forøge Sparepengene, og i Vintermaanederne voxede de saa meget, at det var let at se, at Gutten bragte Velsignelse med sig.

En Aften ud paa Vaaren toge de Pengeposen frem fra dens Plads under hendes Hovedpude og regnede efter, hoormeget den indeholdt. Det var tredive Pund.

"Dg imorgen vil jeg begynde at gjøre Drager, Briggs", sagde Gutten, "og det vil bringe Søging, skal du saa se. Derfor en liden Krabat faar Die paa Dragerne, vil han ikke give sig, før han faar Penge af Far eller Mor til at kjøbe sig en."

"Du er en klogtig Gut, du", sagde den gamle Kone og klappede hans Haand.

Det var en pyldigere Haand nu, end

da den tog op Brødstorpen af Rende-
stenen, og han havde rene, hele Klæder,
sikkert de vare meget grove.

„Hvor Naboerne tog fejl!“ sagde hun
til sig selv; „denne Gut er en stor Hjælp
og Trøst for mig.“

Saa gik hun tillsammans med Statuen
under Huden og sov. Langt ud paa
Natten vaagnede hun. Bærelset var
ganske mørkt — der var ikke et Glimt af
Lys — men hun hørte, at Noget gik
paa Gulbet.

„Hvem der?“ raabte hun.

Ingen svarede, men hun følte, at No-
get lænede sig over Sengen. Derpaa
greb en Haand hende i Struben og holdt
hende nede og trak ud Pengeposen, og
saa blev hun sluppen løs. Hun var
næsten kvælt og besandt sig en Stund halv
bevidstløs, men endelig kom hun til sig
selv, da den kolde Luft fra den aabne
Dør strømmede ind og kjølede hendes
Hoved.

Hun stødte sig ud i Boden.

„Dic! Dic! raabte hun. „Dic!
Dic! Hjælp! Vaagn op! Jeg er røvet!“

Men hun fik intet Svar; Døren til
Gaden stod paa vid Væg, og ved Maa-
nelshjet, som faldt ind igjennem den, saa
hun, idet hun figede under Disken, at
Dicks Seng var tom. Gutten var borte!

„Borte! borte! af!“ dette var endog
værrer for stakkels gamle Mor Briggs
end Tabet af Pengene; hun havde stølet
paa ham, og han havde bedraget hende.
Hun havde elsket ham og han havde mis-
brugt hendes Kjærlighed. Naboerne
havde Ret; hun var en Løstje, som kunde
sætte Tillid til en fremmed Gadegut, og
det var tilpas til hende, at hun blev røvet
af ham.

Da Morgenen brød frem, kom de flogne
Naboer ind i hendes Bod, hvor hun sad
og ruggede sig frem og tilbage og græd;
naturligvis mindede de hende om, at de

havde spaaet hende dette; men hun ry-
stede kun paa Hovedet. Boden skjottede
sig selv den Dag. Rivet havde mistet
al sin Glæde for hende. Hendes For-
retning var ødelagt, men ikke ved Tabet
af Sparepengene; Penge var nu ikke An-
det end Penge alligevel; men Dic! — han
var bleven Gjenstanden for al hendes
Kjærlighed, — og han havde røvet
hende!

Klokken var ti; Gamlemor sad og jam-
rede sig ved den tomme Urne. Snille
Madame Jones, som boede ovenpaa, saa
tilgode med Tingene og prøvede at op-
muntre hende, da det pludselig bankede
paa Døren, og en Politibetjent saa ind.

„Mor Briggs“, sagde han.

„Her er hun“, sagde Madame Jones.

„Man vil tale med dig, du maa møde
paa Politikammeret“, sagde Politibetjen-
ten. „Der er en Gut der og nogle
Penge.“

„Dic!“ udbrød Mor Briggs. „Af!
jeg kan ikke taale at se paa ham.“

Men Madame Jones havde allerede
knyttet paa hende Gatten og svøbt Shaw-
let om hende, og nu tog hun hende ved
Haanden og drog hende afsted.

„Den Kjeltring!“ sagde Madame
Jones. „Jeg er glad over, at han er
bleven fatter. Nu faar du Pengene dine
igjen.“

Stakkels Mor Briggs! hun græd hele
Veien for Dic og brød sig ikke noget om
Pengene! Snart vare de ved Politistat-
tionen, og da, og ikke før, sagde Politi-
betjenten til de to Kvinder: „Det staar
temmelig daarligt til med ham; om en
Time vil han blive flyttet til Hospitalet;
jeg antager, at du er beredt paa det; de
har næsten dræbt ham, ved du.“

„Var det dig, som slog ham? Gru-
somme, ubarnhjertige Menneſte!“ raabte
Mor Briggs. „Jeg vilde ikke, at man
skulde have slaet ham for dobbelt saa
mange Penge!“

„Slog jeg ham?“ sagde Manden.
 „Nu ja, Kvindfolk ere jo nogle Stakler.
 Dersom ikke jeg havde staaet op, netop da
 jeg gjorde det, havde han nu været død.
 Han havde fast Tag i Pengeposen, og
 Thoen hamrede løs paa ham med en Vly-
 Stok, og Mage til Mod hos en saadan
 liden Poik som ham, har jeg aldrig seet.
 „Du skal ikke tage Gamlemors Penge
 fra hende!“ raabte han og kjæmpede som
 en ung Tiger. Er det dine Penge, gamle
 Kone, saa har han dovet sit Liv for dem,
 det ved jeg.“

Da klappede gamle Mor Briggs i
 Hænderne og udbrod: „D, Dik! Dik!
 Jeg vidste nok, at du var en snil Gut!
 Jeg maa have været fra mig selv, at jeg
 kunde have Mistro til dig!“ og saa vred
 hun sine Hænder og udbrod: „D, Dik!
 kun for nogle Penge!“

Og saa knælede hun ned ved Siden af
 det blege Ansigt paa Pudsen og kyssede
 ham og taledes hjerligt til ham.

Og Dik, der aldrig anede, at han
 havde været mistænkt, hvistede: „Jeg var
 ræd for, at han skulde slippe bort med
 Pengene, dersom han dræbte mig, Mor,
 og saadanne Forhaabninger, som du
 havde igaaraftes!“

Han forstod ikke, hvad hun mente med

at bede ham om Tilgivelse. Det vilde i
 saa Fald have gjort ham svært ondt og
 kanske kostet ham Livet; thi han var me-
 get farligt saaret og Døden nær.

Men Dik døde ikke. Han blev frisk
 igjen tilsidst og kom tilbage til den lille
 Bod; og skjønt gamle Mor Briggs fik
 sine Sparepenge igjen, kom hun dog al-
 drig til hin Stiftelse; thi længe før hun
 døde, var Dik en heldig og retskaffen
 Kjøbmand der i Byen, og hans Hjem var
 hendes, og hun var lykkelig der.

Man vil kanske forundre sig over, at
 Dik kunde blive saa brav uden Spor af
 kristelig Opdragelse, Undervisning og
 Tugt. Hvis Noget har saadanne Tan-
 ker, saa er det en Misforstaaelse. Thi
 baade læste Mor Briggs selv flittigt i sin
 Bibel, og hun lærte Dik det samme; og
 Dik havde et godt Gemt og var lærvil-
 lig, saa at det lykkedes. Men ellers saa
 er Forfatteren enig med Læserne deri, at
 man ikke gjør et front Varn af en Gade-
 gut bare ved at give ham Mad og Klæ-
 der og en Seng at sove i; til at frem-
 bringe den indre, aandelige Forandring
 maa der noget ganske Andet til, nemlig,
 som før antydet, vedholdende kristelig Un-
 dervisning og Tugt, og da lykkes det,
 hvis Gud lægger sin Velsignelse til.

Gaader og Opgaver.

No. 116.

Kjender I en simpel, snever Dølig,
 Hvor den fjerde Væg af Huset fattes?
 Dog, de Lærdes Børn bo der saa rolig;
 Thi af Lærde Huset hoiest stattes.
 Titter du derind, det turde hende,
 At Beboerne dig Ryggen vende.

(Hanna Wisnæs).

No. 117.

At hæve sig mit Første bestandig har for Skif;
 Mit Andet og Tredie en ærlig Bøn tidt fit;
 I Stolen ved Examen paa mangen Eleu
 Mit Hele tidt Sveden af Panden fremdrev.

No. 118.

We are little airy creatures,
 All of different voice and features:
 One of us in glass is set;
 One of us is found in jet;
 One of us is set in tin;
 One a lump of gold within.
 If the last you should pursue,
 It can never fly from you.

—————

Opløsning paa Gaaderne i No. 9.

No. 113. Frage søger Mage.

No. 114. En Sommerfugl.

No. 115. Now here; nowhere.

—————

Blandinger — Nytt og Gammelt.

—————

Storkeliv. Under denne Titel findes følgende i det danske Blad „Husvennen“: Det er mærkeligt, med hvilken Streghed Storkene vaage over „de i Familien hævede Skikke“, hvor færdige de i Almindelighed er til at tilbagevise ethvert Forsøg paa at krænke deres Værdighed. Min Nabo, skriver Meddelelsen, har et Storkered, som er over en Menneskealder gammelt, og som jeg kan sidde og se fra mit Vindue. Det er sandsynligt, at dette ærverdige Rede og dets Beboere vilde kunne fortælle mange Historier, hvis man bare kjendte dem, men jeg kjender blot følgende lille Træk derfra. Sønnen der paa Gaarden fik et Aar det Jndfald at lægge Hønsæg i Redet til Storkemutter, der havde begyndt at ligge paa sine Eg. Det syntes næsten, som om hun ikke brød sig videre om dette, thi

hun saa bare lidt skævt paa Gutten, medens han forsigtigt stak Eggene ind til hende. Men neppe var han kommen et Par Alen ned paa Tagkraaningen, førend Storkemutter reiste sig op og fastede Hønsæggene ned efter ham, hvorved et traf ham i Hovedet og sloges istykker. Derpaa lagde hun Hovedet tilbage og snebrede med Ræbet, som om hun høit og lydeligt vilde forkynde, hvilken upperlig Daad hun havde udøvet.

Men det er ikke enhver Storkesfar, som har en saa kloog og dygtig Mage, og ve hende, hvis hun i hans Fravær indlader sig i det mindste Kammeratskab med andre Fugle eller deres Unger. I en anden Gaard havde man lagt et Ugleæg i Storkeredet, og man mærkede ikke, at det fastedes ned, det blev heller ikke kastet ud. Storkemutter lod det ligge, og udklæfede

Ugleungen tilligemed sine egne Unger. Tiden gik, Storkungerne var fuldvogne og havde lært at flyve, og endnu var intet mærkeligt indtruffet. Men en Dag blev Gaardens Beboere opmærksomme paa, at der foregik noget Usædvanligt oppe paa Tagryggen. Storkemutter stod ganske alene henne ved Rødet; hun rørte sig ikke af Pletten, hendes Udseende var forvirret og modfaldent, som en til Døden dømt Forbryder. Paa den modsatte Ende af Tagryggen stod Storkesader og Børnene samt nogle fremmede Storke, ligesom om de var fordybede i en alvorlig Raadslagning. Nu og da lagde de Hovederne tilbage og knebrede med Næbbene. Da dette havde varet en Stund, kom de, den ene efter den anden, med stolte og majestætiske Skridt hen til Nabningen af Rødet, vendte og vred sine Hals og kigede ned i Rødet, som om der befandt sig et eller andet Forunderligt deri. „Widunderet“ var ikke andet end den stakkels Ugleunge, som Storkene omfider huggede ihjel med sine Næb og kastede ned paa Gaarden. Derpaa styrtede hele Flokken sig under Anførsel af Storkesatter med Raseri over Storkemutter, der stod ubøvelig og modtog de dræbende Hug. Det var snart forbi med hende, og da de havde kastet hendes døde Krop ned paa Gaarden efter den dræbte Ugleunge, fløi Storkesatter sin Vej med sine Børn og de fremmede Deltagere i Dagens blodige Verk. Resten af Sommeren stod Rødet forladt og øde.

Et andet mærkeligt Træk, som jeg har iagttaget hos Storken, er deres store Taalmodighed og Udholdenhed. En Arbejdsmand, som jeg kender, holder ikke af Storke; han paastaar, at de kaster Uren-

lighed ned gennem hans Skorfsten. Men for nogle Aar siden fik dog et Storkepar ifinde at bygge paa hans Hus, og fra den Tid har han siden stadigt levet paa Krigsfod med dem. Han har stukket Bøgeviste langs Tagryggen af Huset saa tæt, at det saa ud som en liden Skov; men Storkene har ligesaa uførtrodent ryddet en liden Flek paa Monet og der bygget sit Røde. Han har kastet Stene efter dem, men uden Held; saa ofte som han har væltet ned deres Røder, har de bygget det op igjen. Storkene er altid gaaet ud af Kampen med Seier, og trods alle Angreb har Storkene hver Sommer „kroet sig vakkert“ i Rødet paa bemeldte Mands Hus og opfødt sine Unger. Det er ham umuligt at blive dem kvit.

Jeg skal tilsidst meddele endnu et Træk, som er af mere tilfældig Natur, men derfor ikke mindre interessant. En Stork kom en Aar hjem fra sin Rejse til de varme Lande og havde en Pil tværsigennem Halsen. Om trent Halvdelen af Pilen stak ud paa den ene Side af Halsen, og den anden Halvdel paa den anden Side saaledes, at Halsen og Pilen dannede et Kors. Naar den sad i Rødet eller stod paa Taget i „dybe Tanker“, pleiede Spurvene og andre Smaaafgule at sætte sig paa Pilen, hvilket han taalmodigt fandt sig i; blot hvis det blev for mange, rystede den paa Hovedet, og de fløi sin Vej. Forresten syntes den ikke at have noget Men af at være mærket paa denne Maade.

Det tilføies, at de her gjengivne Træk af Storkelivet alle er fremstillede efter virkelige Jagttageiser, uden Tilfætning af Noget opdigtet.

In d h o l d: En ung Piges Historie. — Nogle Optegnelser fra et Op- hold paa Madeira. — Castle Garden i New York. — En morsom Oplevelse. — Historien om Dick. — Gaader og Opgaver. — Blandinger — Nyt og Sammelst.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,
COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
Attorneys at Law,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC.

DECORAH, IOWA.

18de Bind af „For Hjemmet“,

indeholdende blandt Andet: Gustav Vasa, en interessant Skildring af Sveriges Historie, samt den ypperlige Fortælling Pater Klemens, der gaar ind paa Forskiellen mellem Protestanter og Katholiker, sendes portofrit for \$1.00.

Adresse N. Thronsjen, Decorah, Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Røge- og Raffelovne samt Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Verktoji, Bygningsmaterialier, saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer reparereres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

ST. CLOUD HOTEL,

DECORAH, IOWA.

anbefales Landsmænd og andre Reisende af Cieren D. L. Hamre.

☞ En Reiestald med gode Heste og Kjøretøier er forbunden med Hotellet.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Colonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Syd siden af Water Str. = = = Decorah, Iowa.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER,

handler med

Sadler, Svøber, Bidsler etc.

Decorah, - - - Iowa.

O. A. FOSS,

handler med

Færdiggjorte Støvler og Sko.

Lillige gjøres alt Slags Skotøi efter Bestilling af de bedste Materialier og Reparation udføres godt og billigt. Til Skomagere og dem, som ønsker at gjøre sit eget Skotøi, har jeg altid et stort Oplag af Læder og Skind Værktøi og Alt, som tilhører Skomagerprofessionen. Skriftlige Ordres modtages og expederes prompte til laveste Priser.

D. A. Foss,
Decorah, Iowa.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te Bind (1876 I.) og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

12te Bind (1876, II.) indeholdende de interessante Fortællinger „Pleiebatteren“ og „De to Blinde“, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 60 Cents.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger „Alpefjoven“, „Mod Himlen“ (Forfatterindens Ungdomshistorie), „Dnfelen fra Amerika“, „En Gut fra Londons Gader“, saavel som flere mindre Fortællinger; den interessante historiske Skildring „Karl den Tolvte i Norge“; henimod 30 andre større og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for 80 Cents.

14de Bind (1877, II) indeholdende sidste Afdeling af Fortællingen „Mod Himlen“ (Forfatterindens Husliv), Fortællingerne „Djeffæren“, „Aene“, „En Juleaften paa Gaaraas“ samt meget andet fortrinligt Læsestof tilsendes portofrit for 80 Cents, begge disse Bind for \$1.50.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Reise“, „Arkimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofloden“, „Skovstjernen“ (Missionsar Hjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00; alle 6 Bind (12—16) portofrit for \$3.50.

Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelsblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: **A. Thronsjen,**

Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „For Hjemmet“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: **A. Thronsjen,** Dr. 14, Decorah, Iowa.

Den nye norske Barberstue er i Basementet i Adams ny Blod, Hjørnet af Water og Winnebago Streets, Decorah, Iowa.

M. D. Solberg.

Iver Larsen
fælger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
Steyers Bygning ved Siden af Winnesheit House.
Decorah - - Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende
„To ældgamle Sange fornædede“,
nemlig **Solvalvisen** og **Den gyldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: N. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

380 Oktavsider
med udvalgt Læsning for 60 Cents,
nemlig 12te Bind (1876 II.) af „For Hjemmet“, indeholdende Fortællingerne
„Vleiedatteren“ og „De Blinde“, „Grindringer fra en Fjeldsfærd“, „Laura
Bridgeman“, „Magdalena Schubert“, „Maria Schandori“ og meget andet ud-
valgt Læsestof. Sendes portofrit for 60 Cents. Benyt denne Leilighed!
Adresse: N. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.
J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Ti-
ders billigste Priser. Reparationer udføres.

Ligklister hæves paa Lager. Begravelser bejrges.

13de og 14de Bind af „For Hjemmet“,
indeholdende blandt Andet den historiske Skildring Carl den Tolvte i Norge
samt den udmærkede Fortælling „Mod Himlen“, 24 Hefter (760 Sider for-
uden Titelblade og Registre) sendes portofrit for \$1.50.
Adresse N. Thronsdjen, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. **DECORAH, IOWA.**

Kem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 13de, 14de, 15de, 16de og 18de

(Aargangene 1877 og 1878 samt sidste Bind af 1879),
hvilket tilsammen udgjør 60 Hefter eller 1876 Sider
med udvalgt og afvejlende Læsestof samt Titelblade
og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse R. Thronsdien,
Dr. 14, Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedre) og for en Termin i Forhold. Koft billig.
Narmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

— Eier af —

Decorah Marble Works.

Water St. . . . DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjore Landsmand i Minnesbait og Allamakee
Countier i Iowa, samt i Hillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead
Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige
Minnesota, opmaerksomme paa, at jeg nu er istand til at erpedere alle Ordres
med kort Varfel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og
billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenbyggere, har Landsmand den
Fordel, at de kan faa sin Inskriftion feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor
man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Dhr. Harvey Miller og
Frig Rosenheimer. P. E. Haugen.

Enhver, som onsker Gravstene, og ikke traaffer min Agent, kan derom tilskrive
mig, samt angive, hvor kostbar Sten han onsker, og jeg skal da sende ham Teg-
ninger med vedfoiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar
han udvaelger, tilligemed Ordre og Inskriftion samt naerreste Fragt-Paase.

P. E. Haugen.